บทที่ 3

ผล

1. ความสัมพันธ์ระหว่างความยาวปลายหางและน้ำหนักตัวของปลาสีกุนบั้ง

จากข้อมูลความยาวปลายหางและน้ำหนักตัวของตัวอย่างปลาสีกุนบั้งเพศเมียจำนวน 616 ตัว ขนาดความยาวตั้งแต่ 12.4–26.8 เซนติเมตร และเพศผู้จำนวน 704 ตัว ขนาดความยาวตั้งแต่ 11.8–27.5 เซนติเมตร และปลาสีกุนบั้งที่ไม่สามารถแยกเพศได้จำนวน 363 ตัว ขนาดความยาวตั้งแต่ 8.3–18.5 เซนติเมตร นำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความยาวปลายหางและน้ำหนักตัวของปลาสีกุนบั้ง โดยการวิเคราะห์เส้นถดถอยในรูปสมการลอการิธึ่ม ได้ผลการวิเคราะห์ตามตารางผนวกที่ 3 ได้ความสัมพันธ์ระหว่างความยาวปลายหางและน้ำหนักตัวของปลาสีกุนบั้งเพศเมีย (รูปที่ 5) ดังสมการ

$$\ln W = -5.316 + 3.302 \ln L$$

จะได้

$$W = 0.00491\ L^{3.302}$$

ซึ่งในการวิเคราะห์เส้นถดถอยได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.995 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ slope (S_b) เท่ากับ 0.0132 เมื่อนำค่า b ที่ได้มาทำการทดสอบความแตกต่างจากกฎกำลังสามโดย t-test ได้ค่า t เท่ากับ 22.921 (ตารางที่ 9) ซึ่งค่า t ที่ได้มีค่ามากกว่าค่าในตาราง t ($P<0.001$) แสดงว่าการเจริญเติบโตของปลาสีกุนบั้งเพศเมียไม่เป็นไปตามกฎกำลังสาม

ความสัมพันธ์ระหว่างความยาวปลายหางและน้ำหนักตัวของปลาสีกุนบั้งเพศผู้ (รูปที่ 6) ได้สมการความสัมพันธ์ ดังนี้

$$\ln W = -5.372 + 3.323 \ln L$$

จะได้

$$W = 0.00464\ L^{3.323}$$

ซึ่งจากการวิเคราะห์เส้นถดถอยได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.996 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ slope เท่ากับ 0.0117 เมื่อทดสอบค่า b ที่ได้ว่าเป็นไปตามกฎกำลังสามหรือไม่ พบว่ามีค่า t เท่ากับ 27.685 (ตารางที่ 3) ซึ่งค่า t ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าในตาราง t ($P<0.001$) เช่นเดียวกับเพศเมีย แสดงว่าการเจริญเติบโตของปลาสีกุนบั้งเพศผู้ไม่เป็นไปตามกฎกำลังสาม

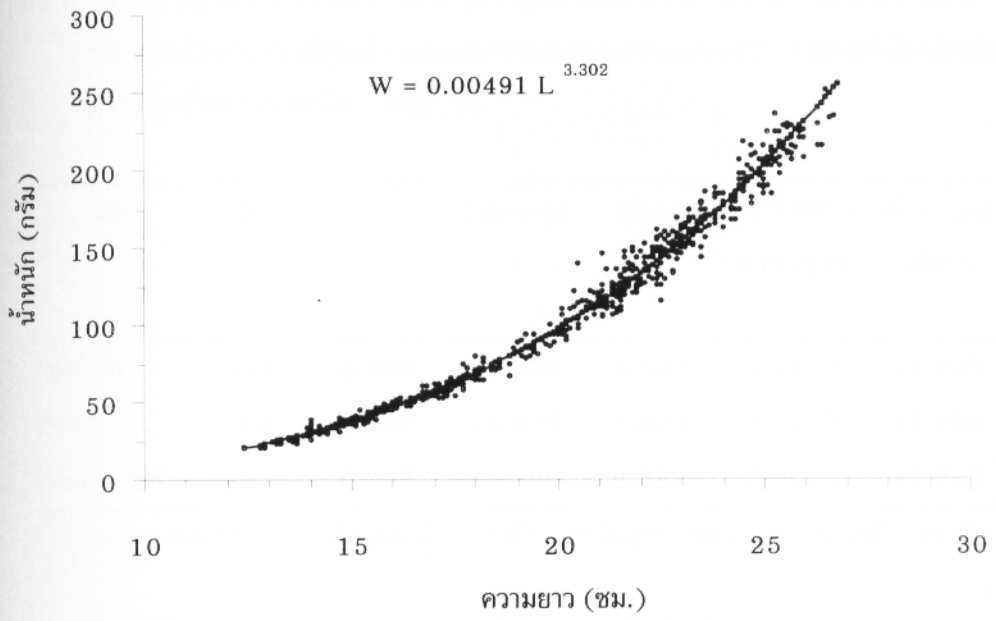

รูปที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างความยาวปลายหางกับน้ำหนักตัวของปลาสีกุนบั้งเพศเมีย

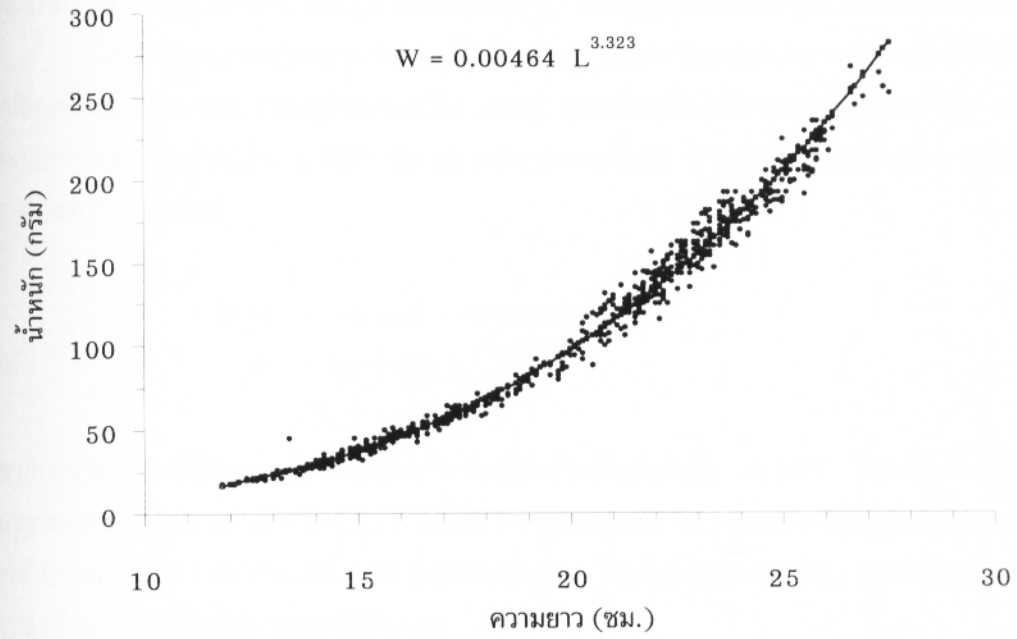

รูปที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างความยาวปลายหางกับน้ำหนักตัวของปลาสีกุนบั้งเพศผู้

ตารางที่ 9 ผลวิเคราะห์เส้นถดถอยในสมการความสัมพันธ์ระหว่างความยาวปลายหางกับน้ำหนักตัวของปลาสีกุนบั้ง และผลการทดสอบความต่างจาก 3 ของค่าสัมประสิทธิ์การเพิ่มขึ้นของน้ำหนัก (slope, b)

เพศ	N	r	Intercept a	Slope b	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S_b	ค่า t-test ของ b
เพศเมีย	616	0.995	-5.316	3.302	0.0132	22.921
เพศผู้	704	0.996	-5.372	3.323	0.0117	27.685
ไม่แยกเพศ*	1,683	0.997	-5.269	3.288	0.0061	47.267

* รวมปลาเพศเมีย 616 ตัว เพศผู้ 704 ตัว และไม่สามารถจำแนกเพศได้ 363 ตัว

สำหรับการทดสอบความแตกต่างของความสัมพันธ์ระหว่างความยาวปลายหางกับน้ำหนักตัวของปลาสีกุนบั้ง ระหว่างเพศผู้และเพศเมีย ซึ่งจากการทดสอบความต่างของค่า b ของเพศผู้และเพศเมีย โดยสมมติฐานว่าค่า slope ของเพศผู้ (b_m) และเพศเมีย (b_f) ไม่ต่างกัน คือ $H_0 : b_m = b_f$ โดยทำการทดสอบด้วย t-test (Zar, 1984) ผลการทดสอบได้ค่า t เท่ากับ 1.221 ซึ่งจะยอมรับสมมติฐานที่ $P<0.05$ (ตารางผนวกที่ 4) คือ slope ของเพศผู้และเพศเมียไม่ต่างกัน

ในส่วนของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความยาวปลายหางและน้ำหนักตัวของปลาสีกุนบั้งที่ไม่แยกเพศ (รวมปลาเพศเมีย เพศผู้ และปลาที่ไม่สามารถจำแนกเพศได้) ผลการวิเคราะห์จากจำนวนตัวอย่าง 1,683 ตัว ขนาดความยาวตั้งแต่ 8.3–27.5 เซนติเมตร (รูปที่ 7) ได้สมการความสัมพันธ์

$$\ln W = -5.269 + 3.288 \ln L$$

จะได้

$$W = 0.00515\ L^{3.288}$$

ผลจากการวิเคราะห์เส้นถดถอยได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.997 โดยที่มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ slope เท่ากับ 0.0061 เมื่อทำการทดสอบค่า b เป็นไปตามกฎกำลังสามหรือไม่ โดยใช้ t-test ได้ค่า t เท่ากับ 47.267 ซึ่งมากกว่าค่า t ในตาราง ($P<0.001$) แสดงว่าการเติบโตของปลาสีกุนบั้งไม่เป็นไปตามกฎกำลังสาม

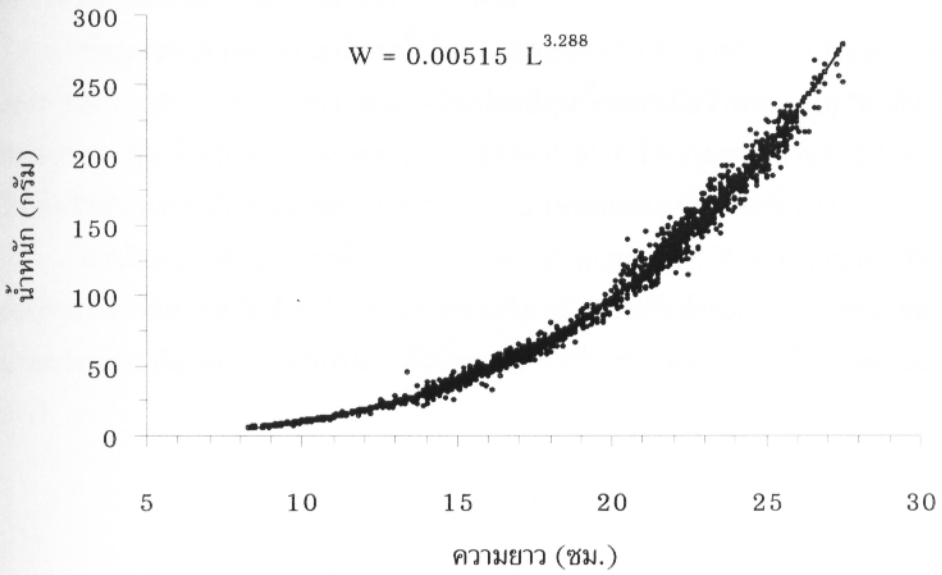

รูปที่ 7 ความสัมพันธ์ระหว่างความยาวปลายหางกับน้ำหนักตัวของปลาสีกุนบั้งไม่แยกเพศ

2. อัตราส่วนเพศตามขนาดความยาวปลายหาง

ข้อมูลจากตัวอย่างปลาสีกุนบั้งในปี 2538-2539 จำนวน 17,425 ตัว ขนาดความยาว 13.5-28.5 เซนติเมตร พบว่าเป็นปลาสีกุนบั้งเพศเมียจำนวน 8,576 ตัว และเพศผู้จำนวน 8,849 ตัว มีค่าอัตราส่วนเพศเมีย 0.250-0.526 ที่ความยาว 15.5-27.5 เซนติเมตร โดยมีค่าอัตราส่วนเพศเมียสูงสุดที่ความยาว 21-23 เซนติเมตร (ตารางที่ 10)

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนเพศเมีย (R_L) กับขนาดความยาว (L) ของปลาสีกุนบั้งว่ามีความสัมพันธ์ในเชิงเส้นตรงหรือไม่ นั่นคือค่าอัตราส่วนเพศเมียแปรผันตามกับขนาดความยาวปลาสีกุนบั้งหรือไม่ ทั้งนี้ผลจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยสมการเส้นตรงได้สมการ

$$R_L = 0.542 - 0.0052\ L$$

โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.233 (รูปที่ 8) เมื่อทำการทดสอบโดย t-test พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ได้มีค่า t เท่ากับ 0.795 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า t ในตารางคือ $t_{0.05,11}$ เท่ากับ 2.20 ดังนั้นค่าอัตราส่วนเพศเมียกับขนาดความยาวของปลาสีกุนบั้งจึงไม่มีความสัมพันธ์ในเชิงเส้นตรง ($P<0.05$)

จากแผนภูมิของค่าอัตราส่วนเพศกับขนาดความยาวของปลาสีกุนบั้งนี้ พบว่ามีรูปแบบเป็นแนวเส้นโค้ง เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์จะอยู่ในรูปพาราโบลา (รูปที่ 9) ดังสมการ

$$R_L = -2.286 + 0.266\ L - 0.0063\ L^2$$

โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.966 เมื่อทำการทดสอบโดย t-test พบว่าค่า t ที่ได้มากกว่าค่า t ในตาราง ($P<0.001$)

ตารางที่ 10 ผลรวมจำนวนปลาสีกุนบั้งในปี 2538-2539 ของปลาเพศเมีย เพศผู้ และอัตราส่วนเพศเมีย ในแต่ละช่วงความยาว ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่าง

ความยาว	ความยาวกึ่งกลาง, L	เพศเมีย F	เพศผู้ M	รวม T	อัตราส่วนเพศเมีย R=F/T
13 - 14			1	1	
14 - 15		2	1	3	
15 - 16	15.5	6	14	20	0.300
16 - 17	16.5	70	93	163	0.429
17 - 18	17.5	371	452	823	0.451
18 - 19	18.5	835	1,051	1,886	0.443
19 - 20	19.5	1,271	1,306	2,577	0.493
20 - 21	20.5	1,560	1,477	3,037	0.514
21 - 22	21.5	1,561	1,404	2,965	0.526
22 - 23	22.5	1,402	1,263	2,665	0.526
23 - 24	23.5	903	926	1,829	0.494
24 - 25	24.5	420	555	975	0.431
25 - 26	25.5	132	221	353	0.374
26 - 27	26.5	37	64	101	0.366
27 - 28	27.5	6	18	24	0.250
28 - 29		-	3	3	

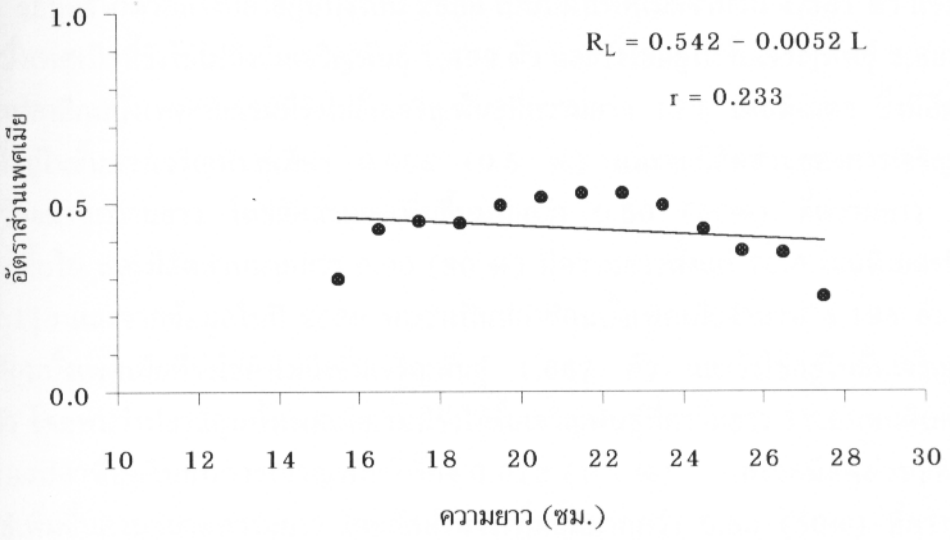

รูปที่ 8 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนเพศเมียของปลาสีกุนบั้ง (R_L) กับขนาดความยาว (L) ในรูปสมการเส้นตรง โดยรวมข้อมูลในปี 2538-2539

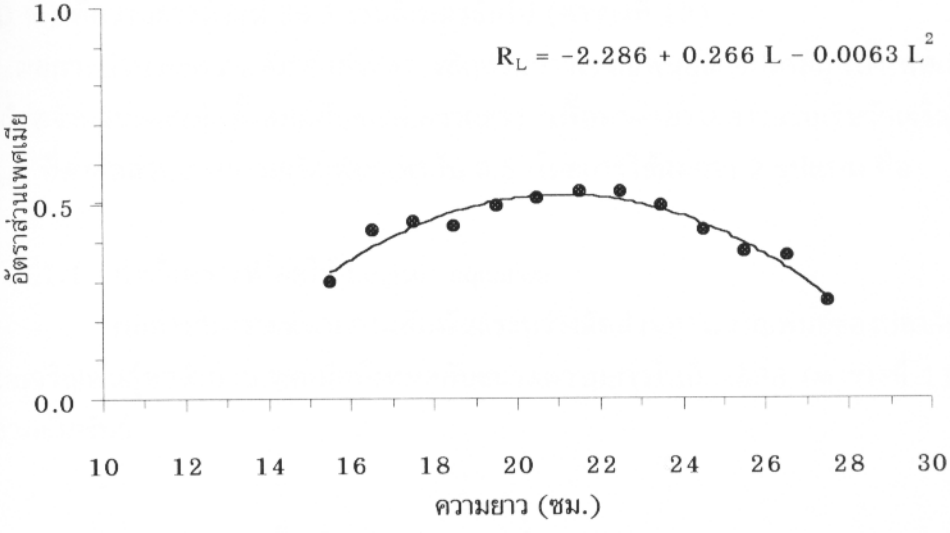

รูปที่ 9 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนเพศเมียของปลาสีกุนบั้ง (R_L) กับขนาดความยาว (L) ในรูปสมการพาราโบลา โดยรวมข้อมูลในปี 2538-2539

3. ขนาดความยาวแรกเริ่มวัยเจริญพันธุ์

3.1 ปลาสีกุนบั้งเพศเมีย

ข้อมูลจากตัวอย่างปลาสีกุนบั้งในปี 2538 เป็นปลาเพศเมียจำนวน 4,381 ตัว แยกเป็นปลาสีกุนบั้งเพศเมียที่รังไข่ไม่ถึงขั้นเจริญพันธุ์ 1,499 ตัว และรังไข่อยู่ในขั้นเจริญพันธุ์ 2,882 ตัว โดยพบว่าปลาสีกุนบั้งเพศเมียเริ่มมีรังไข่ขั้นเจริญพันธุ์ที่ความยาว 17.5 เซนติเมตร ซึ่งมีสัดส่วนของปลาที่อยู่ในขั้นการเจริญพันธุ์เพียง 0.005 (0.5 %) และจะมีสัดส่วนของการเจริญพันธุ์เพิ่มขึ้นตามขนาดความยาว โดยสัดส่วนจะเพิ่มขึ้นมากกว่า 0.50 (50%) ที่ความยาว 19.5 เซนติเมตรขึ้นไป และมีสัดส่วนมากกว่า 0.90 (90 %) ที่ความยาวตั้งแต่ 25.5 เซนติเมตรขึ้นไป (ตารางที่ 11) และจากข้อมูลในปี 2539 พบว่าเป็นปลาสีกุนบั้งเพศเมียจำนวน 4,195 ตัว แยกเป็นปลาสีกุนบั้งเพศเมียที่รังไข่ยังไม่ถึงขั้นเจริญพันธุ์ 1,667 ตัว และรังไข่อยู่ในขั้นเจริญพันธุ์ 2,528 ตัว โดยพบว่าปลาสีกุนบั้งเพศเมียเริ่มมีรังไข่ขั้นเจริญพันธุ์ที่ความยาว 17.5 เซนติเมตร มีสัดส่วนของปลาที่อยู่ในขั้นการเจริญพันธุ์เพียง 0.013 (1.3 %) และจะมีสัดส่วนของการเจริญพันธุ์เพิ่มขึ้นตามขนาดความยาว โดยสัดส่วนจะเพิ่มขึ้นมากกว่า 0.50 (50%) ที่ความยาว 20.5 เซนติเมตรขึ้นไป และมีสัดส่วนมากกว่า 0.90 (90 %) ที่ความยาวตั้งแต่ 23.5 เซนติเมตรขึ้นไป (ตารางที่ 12) และเมื่อรวมข้อมูลทั้ง 2 ปี พบว่าปลาสีกุนบั้งเพศเมีย ซึ่งเริ่มมีรังไข่ขั้นเจริญพันธุ์ที่ความยาว 17.5 เซนติเมตร จะมีสัดส่วนของปลาที่อยู่ในขั้นการเจริญพันธุ์เพียง 0.008 (0.8 %) และจะมีสัดส่วนของการเจริญพันธุ์เพิ่มขึ้นตามขนาดความยาว โดยสัดส่วนจะเพิ่มขึ้นมากกว่า 0.50 (50%) ที่ความยาว 20.5 เซนติเมตรเป็นต้นไป และมีสัดส่วนมากกว่า 0.90 (90 %) ที่ความยาวตั้งแต่ 25.5 เซนติเมตรขึ้นไป (ตารางที่ 13)

ผลการคำนวณความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนการเจริญพันธุ์ของปลาสีกุนบั้งเพศเมียวัยเจริญพันธุ์ต่อจำนวนเพศเมียทั้งหมดกับขนาดความยาว เพื่อหาค่าความยาวแรกเริ่มวัยเจริญพันธุ์เฉลี่ย (L_{50}) ที่ค่าสัดส่วนของการเจริญพันธุ์เท่ากับ 0.5 โดยการใช้สมการ 2 รูปแบบ คือ

3.1.1 การวิเคราะห์โดยใช้ Logistic equation

ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนการเจริญพันธุ์ของปลาสีกุนบั้งเพศเมียวัยเจริญพันธุ์ต่อจำนวนเพศเมียทั้งหมดกับขนาดความยาวในปี 2538 (ตารางที่ 11) ได้สมการความสัมพันธ์

$$P = \frac{1}{(1 + \exp(9.030 - 0.458L))}$$

หรือในรูปเส้นตรง $\ln\left[\frac{1}{P} - 1\right] = 9.030 - 0.458\,L$

มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.898 โดยได้ค่า t เท่ากับ 5.400 มากกว่าค่า t ในตารางที่ $P<0.01$ ซึ่งเท่ากับ 3.50 เมื่อแทนค่าความยาว (L) ในสมการ จะได้เส้นโค้งแสดงความสัมพันธ์ดังรูปที่ 10 และจะได้ค่าความยาวแรกเริ่มวัยเจริญพันธุ์ที่ค่าสัดส่วนของการเจริญพันธุ์เท่ากับ 0.5 ซึ่งจะเป็นความยาวแรกเริ่มโดยเฉลี่ย (L_{50}) เท่ากับ 19.7 เซนติเมตร

ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนการเจริญพันธุ์ของปลาสีกุนบั้งเพศเมียกับขนาดความยาวในปี 2539 (ตารางที่ 12) ได้สมการความสัมพันธ์

$$P = \frac{1}{(1+\exp(13.979-0.678L))}$$

หรือในรูปเส้นตรง $$\ln\left[\frac{1}{P}-1\right] = 13.979 - 0.678\,L$$

มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.957 โดยได้ค่า t เท่ากับ 8.081 มากกว่าค่า t ในตารางที่ $P<0.001$ ซึ่งเท่ากับ 5.96 เมื่อแทนค่าความยาว (L) ในสมการ จะได้เส้นโค้งแสดงความสัมพันธ์ดังรูปที่ 11 และจะได้ค่าความยาวแรกเริ่มวัยเจริญพันธุ์ที่ค่าสัดส่วนของการเจริญพันธุ์เท่ากับ 0.5 ซึ่งจะเป็นความยาวแรกเริ่มโดยเฉลี่ย (L_{50}) เท่ากับ 20.6 เซนติเมตร

ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนการเจริญพันธุ์ของปลาสีกุนบั้งเพศเมียกับขนาดความยาวจากข้อมูลโดยรวมของปี 2538 และ 2539 (ตารางที่ 13) ได้สมการความสัมพันธ์

$$P = \frac{1}{(1+\exp(11.897-0.587L))}$$

หรือในรูปเส้นตรง $$\ln\left[\frac{1}{P}-1\right] = 11.897 - 0.587\,L$$

มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.934 โดยได้ค่า t เท่ากับ 6.404 มากกว่าค่า t ในตารางที่ $P<0.001$ ซึ่งเท่ากับ 5.96 เมื่อแทนค่าความยาว (L) ในสมการจะได้เส้นโค้งแสดงความสัมพันธ์ดังรูปที่ 12 และจะได้ค่าความยาวแรกเริ่มวัยเจริญพันธุ์ที่ ค่าสัดส่วนของการเจริญพันธุ์เท่ากับ 0.5 ซึ่งจะเป็นความยาวแรกเริ่มโดยเฉลี่ย (L_{50}) เท่ากับ 20.3 เซนติเมตร

ตารางที่ 11 จำนวนปลาสีกุนบั้งเพศเมียในระยะ immature และ mature ปี 2538 และผลวิเคราะห์สหสัมพันธ์เส้นตรงจาก Logistic equation

ความยาว (L)	immature FI	mature FM	รวม FT	สัดส่วน mature P = FM/FT	X L	Y ln(1/P-1)	Regression analysis	
13.5	-	-	-					
14.5	1	-	1	-				
15.5	3	-	3	-				
16.5	48	-	48	-			n	9
17.5	214	1	215	0.005			mean X	22.500
18.5	362	58	420	0.138	18.5	1.832	mean Y	-1.276
19.5	306	332	638	0.520	19.5	-0.080	r	0.898
20.5	225	605	830	0.729	20.5	-0.990	Slope (b)	-0.458
21.5	156	673	829	0.812	21.5	-1.463	Intercept (a)	9.030
22.5	99	587	686	0.856	22.5	-1.782	t-test r	5.400
23.5	52	339	391	0.867	23.5	-1.875	L_{50}	19.7
24.5	26	202	228	0.886	24.5	-2.051		
25.5	6	69	75	0.920	25.5	-2.442		
26.5	1	14	15	0.933	26.5	-2.634		
27.5	-	2	2	1.000				
28.5								
รวม	1,499	2,882	4,381					

ตารางที่ 12 จำนวนปลาสีกุนบั้งเพศเมียในระยะ immature และ mature ปี 2539 และผลวิเคราะห์สหสัมพันธ์เส้นตรงจาก Logistic equation

ความยาว (L)	immature FI	mature FM	รวม FT	สัดส่วน mature P = FM/FT	X L	Y ln(1/P-1)	Regression analysis	
13.5	-	-						
14.5	1	-	1	-				
15.5	3	-	3	-				
16.5	22	-	22	-			n	8
17.5	154	2	156	0.013			mean X	22.000
18.5	372	43	415	0.104	18.5	2.154	mean Y	-0.929
19.5	451	182	633	0.288	19.5	0.905	r	0.957
20.5	301	429	730	0.588	20.5	-0.356	Slope (b)	-0.678
21.5	191	541	732	0.739	21.5	-1.041	Intercept (a)	13.979
22.5	102	614	716	0.858	22.5	-1.799	t-test r	8.081
23.5	46	466	512	0.910	23.5	-2.314	L_{50}	20.6
24.5	21	171	192	0.891	24.5	-2.101		
25.5	3	54	57	0.947	25.5	-2.883		
26.5	-	22	22	1.000				
27.5	-	4	4	1.000				
28.5	-	-	-					
รวม	1,667	2,528	4,195					

ตารางที่ 13 จำนวนปลาสีกุนบั้งเพศเมียในระยะ immature และ mature ในปี 2538-2539 และผลวิเคราะห์สหสัมพันธ์เส้นตรงจาก Logistic equation

ความยาว (L)	immature FI	mature FM	รวม FT	สัดส่วน mature P = FM/FT	X L	Y ln(1/P-1)	Regression analysis	
13.5	-	-	-					
14.5	2	-	2	-				
15.5	6	-	6	-				
16.5	70	-	70	-			n	8
17.5	368	3	371	0.008			mean X	22.000
18.5	734	101	835	0.121	18.5	1.983	mean Y	-1.017
19.5	757	514	1,271	0.404	19.5	0.389	r	0.934
20.5	526	1,034	1,560	0.663	20.5	-0.677	Slope (b)	-0.587
21.5	347	1,214	1,561	0.778	21.5	-1.254	Intercept (a)	11.897
22.5	201	1,201	1,402	0.857	22.5	-1.791	t-test r	6.404
23.5	98	805	903	0.891	23.5	-2.101	L_{50}	20.3
24.5	47	373	420	0.888	24.5	-2.070		
25.5	9	123	132	0.932	25.5	-2.618		
26.5	1	36	37	0.973				
27.5	-	6	6	1.000				
28.5	-	-	-					
รวม	3,166	5,410	8,576					

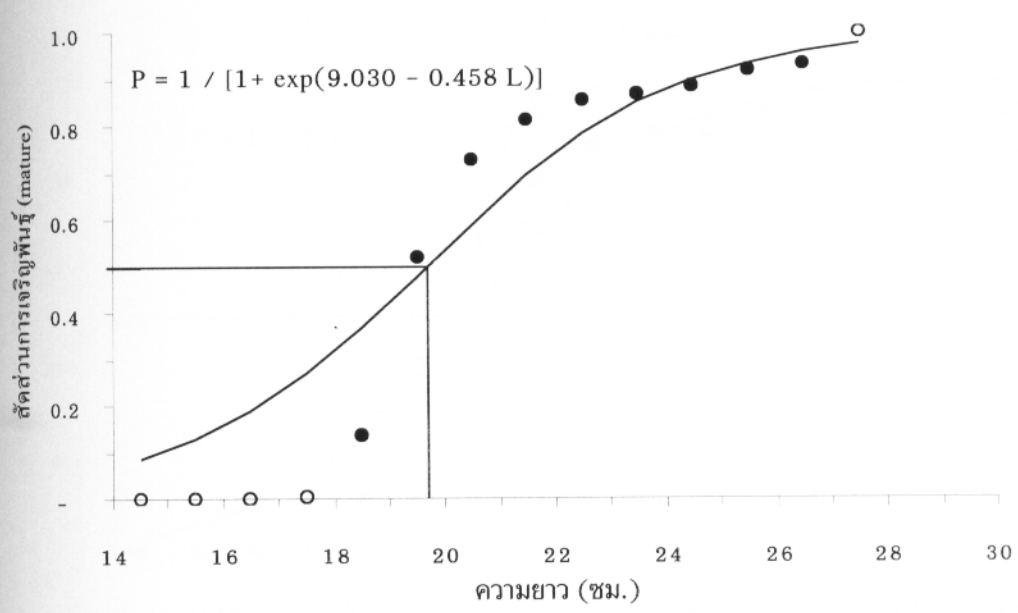

● ค่าที่ใช้คำนวณหาสมการความสัมพันธ์ o ค่าที่ไม่ใช้ในการคำนวณ

รูปที่ 10 ความสัมพันธ์ระหว่างความยาว (L) กับสัดส่วนของการเจริญพันธุ์จาก Logistic equation ของปลาสีกุนบั้งเพศเมีย (P) ปี 2538

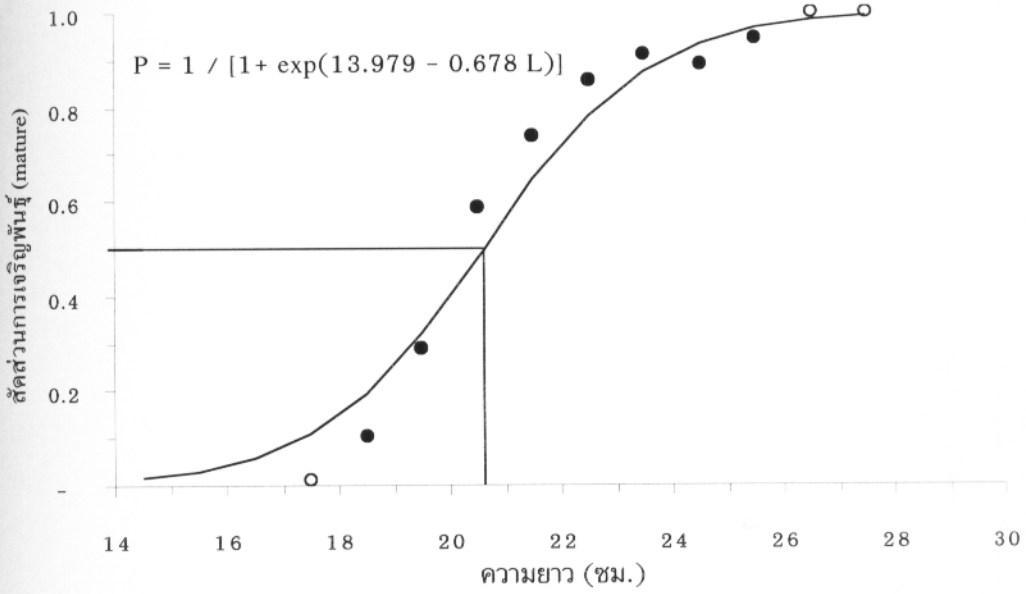

● ค่าที่ใช้คำนวณหาสมการความสัมพันธ์ o ค่าที่ไม่ใช้ในการคำนวณ

รูปที่ 11 ความสัมพันธ์ระหว่างความยาว (L) กับสัดส่วนของการเจริญพันธุ์จาก Logistic equation ของปลาสีกุนบั้งเพศเมีย (P) ปี 2539

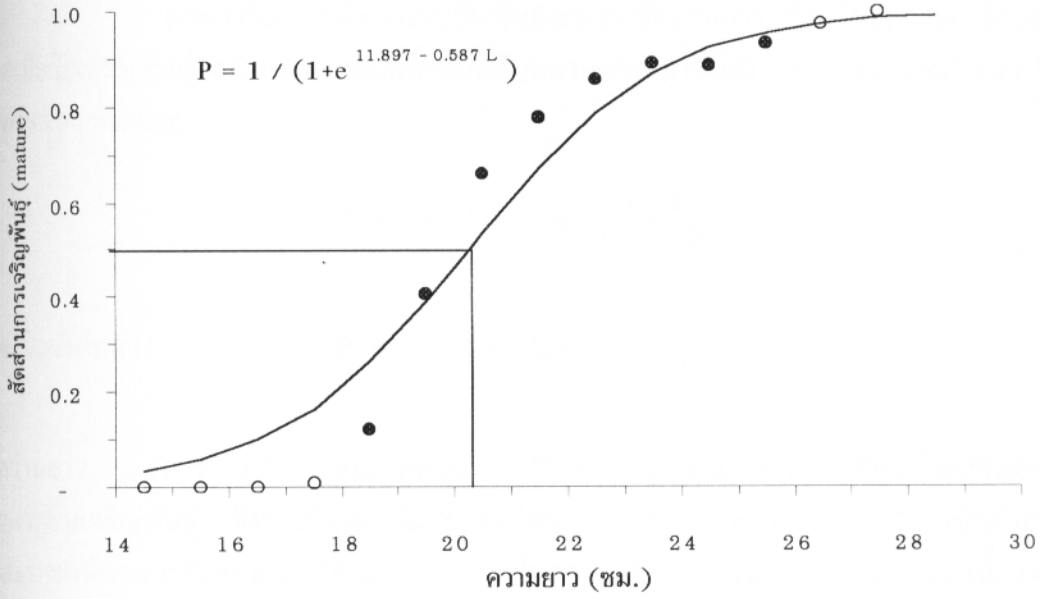

● ค่าที่ใช้คำนวณหาสมการความสัมพันธ์ o ค่าที่ไม่ใช้ในการคำนวณ

รูปที่ 12 ความสัมพันธ์ระหว่างความยาว (L) กับสัดส่วนของการเจริญพันธุ์จาก Logistic equation ของปลาสีกุนบั้งเพศเมีย (P) โดยรวมข้อมูลในปี 2538–2539

3.1.2 การวิเคราะห์โดยใช้ Johnson-Schumacher function

ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนการเจริญพันธุ์ของปลาสีกุนบั้งเพศเมียวัยเจริญพันธุ์ต่อจำนวนเพศเมียทั้งหมดกับขนาดความยาวในปี 2538 (ตารางที่ 14) ได้สมการความสัมพันธ์

$$P = 1.112 \times \exp\left[\frac{-1.242}{L-17.9}\right]$$

หรือในรูปเส้นตรง $$\ln P = 0.106 - 1.242\left[\frac{1}{L-17.9}\right]$$

ค่าความยาว (Lx) ที่ 17.9 เซนติเมตรนี้ จะเป็นค่าความยาวแรกของปลาสีกุนบั้งที่เริ่มมีการพัฒนาสู่ขั้นเจริญพันธุ์ ซึ่งจะให้ผลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.999 เมื่อทำการทดสอบจะได้ค่า t เท่ากับ 63.198 มากกว่าค่า t ในตารางที่ $P<0.001$ ซึ่งเท่ากับ 5.04 เมื่อแทนค่าความยาว (L) ในสมการ จะได้เส้นโค้งแสดงความสัมพันธ์ดังรูปที่ 13 และจะได้ค่าความยาวแรกเริ่มวัยเจริญพันธุ์ที่ค่าสัดส่วนของการเจริญพันธุ์เท่ากับ 0.5 ซึ่งจะเป็นความยาวแรกเริ่มโดยเฉลี่ย (L_{50}) เท่ากับ 19.5 เซนติเมตร

ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนการเจริญพันธุ์ของปลาสีกุนบั้งเพศเมียวัยเจริญพันธุ์ต่อจำนวนเพศเมียทั้งหมดกับขนาดความยาวในปี 2539 (ตารางที่ 15) ได้สมการความสัมพันธ์

$$P = 1.455 \times \exp\left[\frac{-3.197}{L-17.3}\right]$$

หรือในรูปเส้นตรง $$\ln P = 0.375 - 3.197\left[\frac{1}{L-17.3}\right]$$

ค่าความยาว (Lx) ที่ 17.3 เซนติเมตรนี้ จะเป็นค่าความยาวแรกของปลาสีกุนบั้งที่เริ่มมีการพัฒนาสู่ขั้นเจริญพันธุ์ ซึ่งจะให้ผลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.994 เมื่อทำการทดสอบจะได้ค่า t เท่ากับ 25.704 มากกว่าค่า t ในตารางที่ $P<0.001$ ซึ่งเท่ากับ 5.04 เมื่อแทนค่าความยาว (L) ในสมการ จะได้เส้นโค้งแสดงความสัมพันธ์ดังรูปที่ 14 และจะได้ค่าความยาวแรกเริ่มวัยเจริญพันธุ์ที่ค่าสัดส่วนของการเจริญพันธุ์เท่ากับ 0.5 ซึ่งจะเป็นความยาวแรกเริ่มโดยเฉลี่ย (L_{50}) เท่ากับ 20.3 เซนติเมตร

ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนการเจริญพันธุ์ของปลาสีกุนบั้งเพศเมียวัยเจริญพันธุ์ต่อจำนวนเพศเมียทั้งหมดกับขนาดความยาวจากข้อมูลโดยรวมของปี 2538 และ 2539 (ตารางที่ 16) ได้สมการความสัมพันธ์

$$P = 1.214 \times \exp\left[\frac{-1.851}{L-17.7}\right]$$

หรือในรูปเส้นตรง $$\ln P = 0.194 - 1.851\left[\frac{1}{L-17.7}\right]$$

ค่าความยาว (Lx) ที่ 17.7 เซนติเมตรนี้ จะเป็นค่าความยาวแรกของปลาสีกุนบั้งที่เริ่มมีการพัฒนาสู่ขั้นเจริญพันธุ์ ซึ่งจะให้ผลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.998 เมื่อทำการทดสอบจะได้ค่า t เท่ากับ 44.654 มากกว่าค่า t ในตารางที่ $P<0.001$ ซึ่งเท่ากับ 5.04 เมื่อแทนค่าความยาว (L) ในสมการ จะได้เส้นโค้งแสดงความสัมพันธ์ดังรูปที่ 15 และจะได้ค่าความยาวแรกเริ่มวัยเจริญพันธุ์ที่ค่าสัดส่วนของการเจริญพันธุ์เท่ากับ 0.5 ซึ่งจะเป็นความยาวแรกเริ่มโดยเฉลี่ย (L_{50}) เท่ากับ 19.8 เซนติเมตร

ตารางที่ 14 จำนวนปลาสีกุนบั้งเพศเมียในระยะ immature และ mature ปี 2538 และผลวิเคราะห์สหสัมพันธ์เส้นตรงจาก Johnson-Schumacher function

ความยาว (L)	immature FI	mature FM	รวม FT	สัดส่วน mature P = FM/FT	X 1/(L-Lx)	Y ln(P)	Regression analysis	
13.5	-	-	-					
14.5	1	-	1	-				
15.5	3	-	3	-			n	10
16.5	48	-	48	-			Lx	17.9
17.5	214	1	215	0.005			mean X	0.386
18.5	362	58	420	0.138	1.667	-1.981	mean Y	-0.373
19.5	306	332	638	0.520	0.625	-0.654	r	0.999
20.5	225	605	830	0.729	0.385	-0.316	Slope (b)	-1.242
21.5	156	673	829	0.812	0.278	-0.208	Intercept, ln(a)	0.106
22.5	99	587	686	0.856	0.217	-0.155	a	1.112
23.5	52	339	391	0.867	0.179	-0.143	t-test r	63.198
24.5	26	202	228	0.886	0.152	-0.121	L_{50}	19.5
25.5	6	69	75	0.920	0.132	-0.083		
26.5	1	14	15	0.933	0.116	-0.069		
27.5	-	2	2	1.000	0.104	0.000		
28.5								
รวม	1,499	2,882	4,381					

ตารางที่ 15 จำนวนปลาสีกุนบั้งเพศเมียในระยะ immature และ mature ปี 2539 และผลวิเคราะห์สหสัมพันธ์เส้นตรงจาก Johnson-Schumacher function

ความยาว (L)	immature FI	mature FM	รวม FT	สัดส่วน mature P = FM/FT	X 1/(L-Lx)	Y ln(P)	Regression analysis	
13.5	-	-						
14.5	1	-	1	-				
15.5	3	-	3	-			n	10
16.5	22	-	22	-			Lx	17.3
17.5	154	2	156	0.013			mean X	0.266
18.5	372	43	415	0.104	0.833	-2.263	mean Y	-0.476
19.5	451	182	633	0.288	0.455	-1.245	r	0.994
20.5	301	429	730	0.588	0.313	-0.531	Slope (b)	-3.197
21.5	191	541	732	0.739	0.238	-0.302	Intercept, ln(a)	0.375
22.5	102	614	716	0.858	0.192	-0.153	a	1.455
23.5	46	466	512	0.910	0.161	-0.094	t-test r	25.704
24.5	21	171	192	0.891	0.139	-0.115	L_{50}	20.3
25.5	3	54	57	0.947	0.122	-0.054		
26.5	-	22	22	1.000	0.109	0.000		
27.5	-	4	4	1.000	0.098	0.000		
28.5	-	-	-					
รวม	1,667	2,528	4,195					

ตารางที่ 16 จำนวนปลาสีกุนบั้งเพศเมียในระยะ immature และ mature ในปี 2538-2539 และผลวิเคราะห์สหสัมพันธ์เส้นตรงจาก Johnson-Schumacher function

ความยาว (L)	immature FI	mature FM	รวม FT	สัดส่วน mature P = FM/FT	X 1/(L-Lx)	Y ln(P)	Regression analysis	
13.5	-	-	-					
14.5	2	-	2	-				
15.5	6	-	6	-			n	10
16.5	70	-	70	-			Lx	17.7
17.5	368	3	371	0.008			mean X	0.330
18.5	734	101	835	0.121	1.250	-2.112	mean Y	-0.417
19.5	757	514	1,271	0.404	0.556	-0.906	r	0.998
20.5	526	1,034	1,560	0.663	0.357	-0.411	Slope (b)	-1.851
21.5	347	1,214	1,561	0.778	0.263	-0.251	Intercept, ln(a)	0.194
22.5	201	1,201	1,402	0.857	0.208	-0.154	a	1.214
23.5	98	805	903	0.891	0.172	-0.115	t-test r	44.654
24.5	47	373	420	0.888	0.147	-0.119	L_{50}	19.8
25.5	9	123	132	0.932	0.128	-0.070		
26.5	1	36	37	0.973	0.114	-0.027		
27.5	-	6	6	1.000	0.102	0.000		
28.5	-	-	-					
รวม	3,166	5,410	8,576					

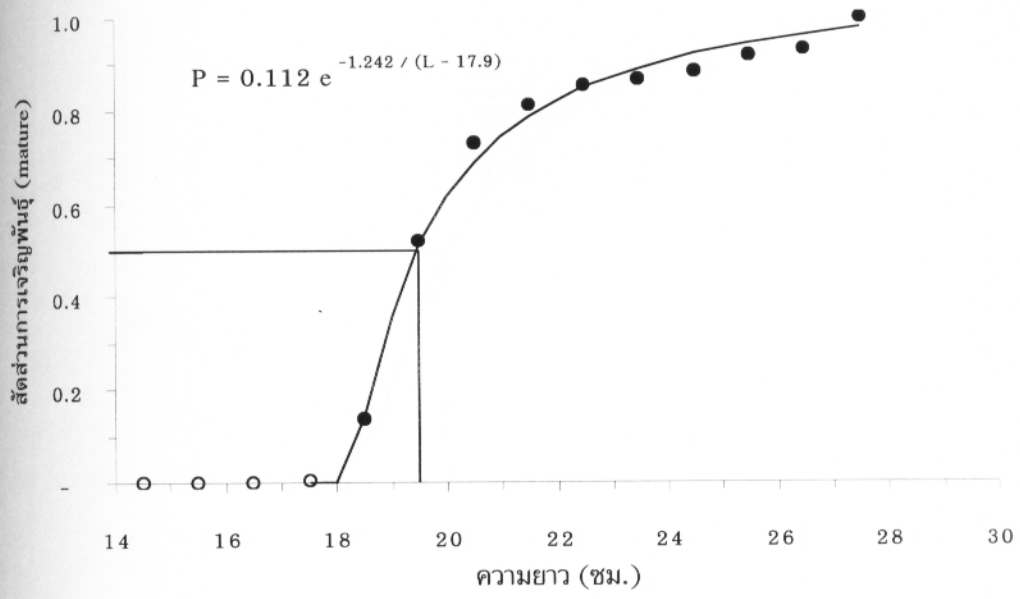

● ค่าที่ใช้คำนวณหาสมการความสัมพันธ์ o ค่าที่ไม่ใช้ในการคำนวณ

รูปที่ 13 ความสัมพันธ์ระหว่างความยาว (L) กับสัดส่วนของการเจริญพันธุ์จาก Johnson–Schumacher function ของปลาสีกุนบั้งเพศเมีย (P) ปี 2538

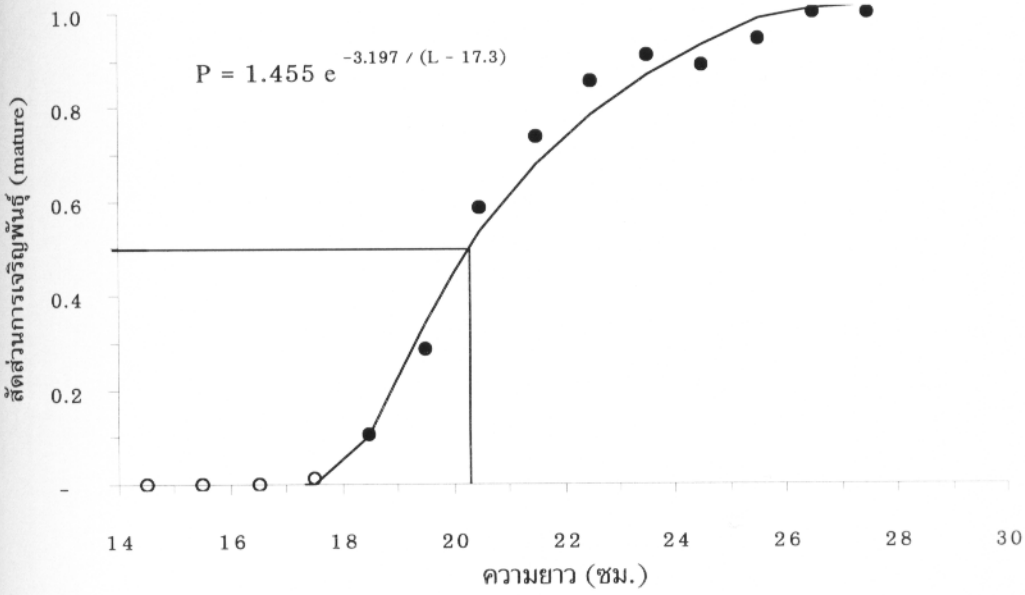

● ค่าที่ใช้คำนวณหาสมการความสัมพันธ์ o ค่าที่ไม่ใช้ในการคำนวณ

รูปที่ 14 ความสัมพันธ์ระหว่างความยาว (L) กับสัดส่วนของการเจริญพันธุ์จาก Johnson–Schumacher function ของปลาสีกุนบั้งเพศเมีย (P) ปี 2539

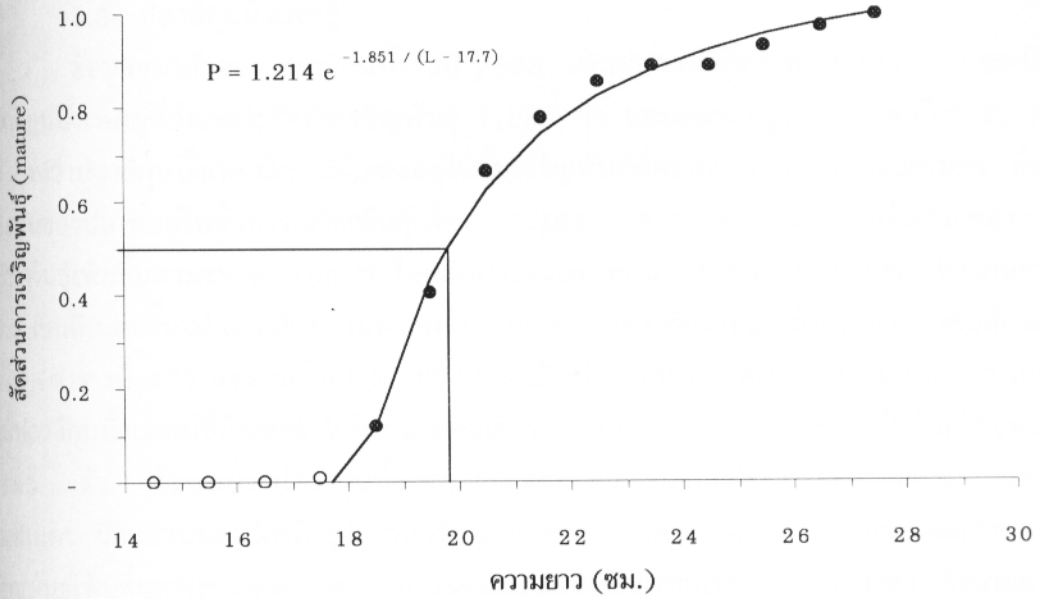

● ค่าที่ใช้คำนวณหาสมการความสัมพันธ์ o ค่าที่ไม่ใช้ในการคำนวณ

รูปที่ 15 ความสัมพันธ์ระหว่างความยาว (L) กับสัดส่วนของการเจริญพันธุ์จาก Johnson-Schumacher function ของปลาสีกุนบั้งเพศเมีย (P) โดยรวมข้อมูลในปี 2538-2539

3.2 ปลาสีกุนบั้งเพศผู้

ข้อมูลจากตัวอย่างปลาสีกุนบั้งในปี 2538 เป็นปลาเพศผู้จำนวน 4,394 ตัว แยกเป็นปลาสีกุนบั้งเพศผู้ที่อัณฑะไม่ถึงขั้นเจริญพันธุ์ 1,123 ตัว และอัณฑะอยู่ในขั้นเจริญพันธุ์ 3,271 ตัว พบว่าปลาสีกุนบั้งเพศผู้เริ่มมีอัณฑะอยู่ในขั้นเจริญพันธุ์ที่ความยาว 17.5 เซนติเมตร ซึ่งมีสัดส่วนของปลาที่อยู่ในขั้นการเจริญพันธุ์เพียง 0.066 (6.6 %) และจะมีสัดส่วนของการเจริญพันธุ์เพิ่มขึ้นตามขนาดความยาว โดยสัดส่วนจะเพิ่มขึ้นมากกว่า 0.50 (50%) ที่ความยาว 19.5 เซนติเมตรขึ้นไป และมีสัดส่วนมากกว่า 0.90 (90 %) ที่ความยาวตั้งแต่ 21.5 เซนติเมตรขึ้นไป (ตารางที่ 17) และจากในปี 2539 พบว่าเป็นปลาสีกุนบั้งเพศผู้จำนวน 4,455 ตัว แยกเป็นปลาสีกุนบั้งเพศผู้ที่อัณฑะยังไม่ถึงขั้นเจริญพันธุ์ 1,300 ตัว และอัณฑะอยู่ในขั้นเจริญพันธุ์ 3,155 ตัว โดยพบว่าปลาสีกุนบั้งเพศผู้เริ่มมีอัณฑะอยู่ในขั้นเจริญพันธุ์ที่ความยาว 16.5 เซนติเมตร มีสัดส่วนของปลาที่อยู่ในขั้นเจริญพันธุ์เพียง 0.083 (8.3 %) และจะมีสัดส่วนการเจริญพันธุ์เพิ่มขึ้นตามขนาดความยาว โดยสัดส่วนจะเพิ่มขึ้นมากกว่า 0.50 (50%) ที่ความยาว 19.5 เซนติเมตรขึ้นไป และมีสัดส่วนมากกว่า 0.90 (90 %) ที่ความยาวตั้งแต่ 22.5 เซนติเมตร ขึ้นไป (ตารางที่ 18) และเมื่อรวมข้อมูลทั้ง 2 ปี พบว่าปลาสีกุนบั้งเพศผู้เริ่มมีอัณฑะอยู่ในขั้นเจริญพันธุ์ที่ความยาว 16.5 เซนติเมตร โดยมีสัดส่วนของปลาที่อยู่ในขั้นการเจริญพันธุ์เพียง 0.032 (3.2 %) และจะมีสัดส่วนของการเจริญพันธุ์เพิ่มขึ้นตามขนาดความยาว โดยสัดส่วนจะเพิ่มขึ้นมากกว่า 0.50 (50%) ที่ความยาว 19.5 เซนติเมตรขึ้นไป และมีสัดส่วนมากกว่า 0.90 (90 %) ที่ความยาวตั้งแต่ 22.5 เซนติเมตร ขึ้นไป (ตารางที่ 19)

ผลการคำนวณความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนการเจริญพันธุ์ของปลาสีกุนบั้งเพศผู้วัยเจริญพันธุ์ต่อจำนวนเพศผู้ทั้งหมดกับขนาดความยาว เพื่อหาค่าความยาวแรกเริ่มวัยเจริญพันธุ์เฉลี่ย โดยการใช้สมการ 2 รูปแบบ คือ

3.2.1 การวิเคราะห์โดยใช้ Logistic equation

ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนการเจริญพันธุ์ของปลาสีกุนบั้งเพศผู้วัยเจริญพันธุ์ต่อจำนวนเพศผู้ทั้งหมดกับขนาดความยาวในปี 2538 (ตารางที่ 17) ได้สมการความสัมพันธ์

$$P = \frac{1}{(1 + \exp(16.198 - 0.838L))}$$

หรือในรูปเส้นตรง $$\ln\left[\frac{1}{P} - 1\right] = 16.198 - 0.838\,L$$

มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.944 โดยได้ค่า t เท่ากับ 7.570 มากกว่าค่า t ในตารางที่ $P<0.001$ ซึ่งเท่ากับ 5.40 เมื่อแทนค่าความยาว (L) ในสมการ จะได้เส้นโค้งแสดงความสัมพันธ์

ดังรูปที่ 16 และจะได้ค่าความยาวแรกเริ่มวัยเจริญพันธุ์ที่ค่าสัดส่วนของการเจริญพันธุ์ เท่ากับ 0.5 ซึ่งจะเป็นความยาวแรกเริ่มโดยเฉลี่ย (L_{50}) เท่ากับ 19.3 เซนติเมตร

ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนการเจริญพันธุ์ของปลาสีกุนบั้ง เพศผู้วัยเจริญพันธุ์ต่อจำนวนเพศผู้ทั้งหมดกับขนาดความยาวในปี 2539 (ตารางที่ 18) ได้สมการความสัมพันธ์

$$P = \frac{1}{(1 + \exp(8.446 - 0.441L))}$$

หรือในรูปเส้นตรง $\ln\left[\frac{1}{P} - 1\right] = 8.446 - 0.441\,L$

มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.899 โดยได้ค่า t เท่ากับ 5.806 มากกว่าค่า t ในตารางที่ $P<0.05$ ซึ่งเท่ากับ 3.18 เมื่อแทนค่าความยาว (L) ในสมการ จะได้เส้นโค้งแสดงความสัมพันธ์ ดังรูปที่ 17 และจะได้ค่าความยาวแรกเริ่มวัยเจริญพันธุ์ที่ค่าสัดส่วนของการเจริญพันธุ์ เท่ากับ 0.5 ซึ่งจะเป็นความยาวแรกเริ่มโดยเฉลี่ย (L_{50}) เท่ากับ 19.2 เซนติเมตร

ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนการเจริญพันธุ์ของปลาสีกุนบั้ง เพศผู้วัยเจริญพันธุ์ต่อจำนวนเพศผู้ทั้งหมดกับขนาดความยาว จากข้อมูลโดยรวมของปี 2538 และ 2539 (ตารางที่ 19) ได้สมการความสัมพันธ์

$$P = \frac{1}{(1 + \exp(14.094 - 0.727L))}$$

หรือในรูปเส้นตรง $\ln\left[\frac{1}{P} - 1\right] = 14.094 - 0.727\,L$

มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.957 โดยได้ค่า t เท่ากับ 8.081 มากกว่าค่า t ในตารางที่ $P<0.001$ ซึ่งเท่ากับ 5.96 เมื่อแทนค่าความยาว (L) ในสมการ จะได้เส้นโค้งแสดงความสัมพันธ์ ดังรูปที่ 18 และจะได้ค่าความยาวแรกเริ่มวัยเจริญพันธุ์ที่ค่าสัดส่วนของการเจริญพันธุ์เท่ากับ 0.5 ซึ่งจะเป็นความยาวแรกเริ่มโดยเฉลี่ย (L_{50}) เท่ากับ 19.4 เซนติเมตร

ตารางที่ 17 จำนวนปลาสีกุนบั้งเพศผู้ในระยะ immature และ mature ปี 2538 และผลวิเคราะห์สหสัมพันธ์เส้นตรงจาก Logistic equation

ความยาว (L)	immature MI	mature MM	รวม MT	สัดส่วน mature P = MM/MT	X L	Y ln(1/P-1)	Regression analysis	
13.5	1	-	1	-				
14.5	-	-	-					
15.5	9	-	9	-				
16.5	57	-	57	-			n	9
17.5	213	15	228	0.066	17.5	2.650	mean X	22.000
18.5	381	128	509	0.251	18.5	1.093	mean Y	-2.375
19.5	277	402	679	0.592	19.5	-0.372	r	0.944
20.5	99	677	776	0.872	20.5	-1.919	Slope (b)	-0.838
21.5	48	703	751	0.936	21.5	-2.683	Intercept (a)	16.198
22.5	24	561	585	0.959	22.5	-3.152	t-test r	7.570
23.5	8	394	402	0.980	23.5	-3.892	L_{50}	19.3
24.5	4	258	262	0.985	24.5	-4.185		
25.5	2	99	101	0.980	25.5	-3.892		
26.5	-	25	25	1.000				
27.5	-	7	7	1.000				
28.5	-	2	2	1.000				
รวม	1,123	3,271	4,394					

ตารางที่ 18 จำนวนปลาสีกุนบั้งเพศผู้ในระยะ immature และ mature ปี 2539 และผลวิเคราะห์สหสัมพันธ์เส้นตรงจาก Logistic equation

ความยาว (L)	immature MI	mature MM	รวม MT	สัดส่วน mature P = MM/MT	X L	Y ln(1/P-1)	Regression analysis	
13.5	-	-		-				
14.5	1	-	1	-				
15.5	5	-	5	-				
16.5	33	3	36	0.083			n	10
17.5	186	38	224	0.170			mean X	22.500
18.5	349	193	542	0.356	18.5	0.593	mean Y	-1.583
19.5	288	339	627	0.541	19.5	-0.164	r	0.899
20.5	209	492	701	0.702	20.5	-0.857	Slope (b)	-0.441
21.5	96	557	653	0.853	21.5	-1.758	Intercept (a)	8.446
22.5	54	624	678	0.920	22.5	-2.442	t-test r	5.806
23.5	42	482	524	0.920			L_{50}	19.2
24.5	25	268	293	0.915				
25.5	8	112	120	0.933				
26.5	4	35	39	0.897				
27.5	-	11	11	1.000				
28.5	-	1	1	1.000				
รวม	1,300	3,155	4,455					

ตารางที่ 19 จำนวนปลาสีกุนบั้งเพศผู้ในระยะ immature และ mature ในปี 2538-2539 และผลวิเคราะห์สหสัมพันธ์เส้นตรงจาก Logistic equation

ความยาว (L)	immature MI	mature MM	รวม MT	สัดส่วน mature P = MM/MT	X L	Y ln(1/P-1)	Regression analysis	
13.5	1	-	1	-				
14.5	1	-	1	-				
15.5	14	-	14	-				
16.5	90	3	93	0.032			n	8
17.5	399	53	452	0.117	17.5	2.021	mean X	21.500
18.5	730	321	1,051	0.305	18.5	0.824	mean Y	-1.632
19.5	565	741	1,306	0.567	19.5	-0.270	r	0.957
20.5	308	1,169	1,477	0.791	20.5	-1.331	Slope (b)	-0.727
21.5	144	1,260	1,404	0.897	21.5	-2.164	Intercept (a)	14.094
22.5	78	1,185	1,263	0.938	22.5	-2.717	t-test r	8.081
23.5	50	876	926	0.946	23.5	-2.863	L_{50}	19.4
24.5	29	526	555	0.948	24.5	-2.903		
25.5	10	211	221	0.955				
26.5	4	60	64	0.938				
27.5	-	18	18	1.000				
28.5	-	3	3	1.000				
รวม	2,423	6,426	8,849					

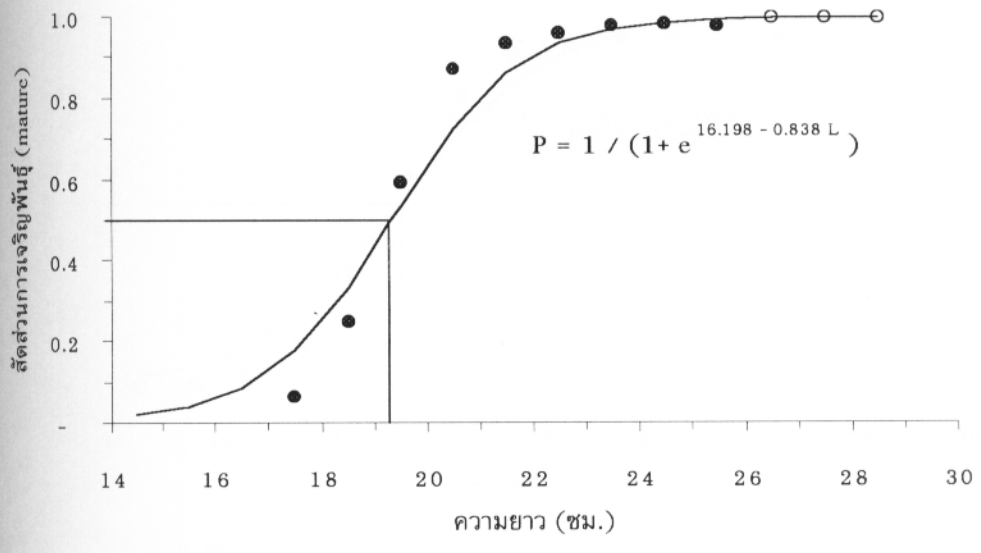

● ค่าที่ใช้คำนวณหาสมการความสัมพันธ์ o ค่าที่ไม่ใช้ในการคำนวณ

รูปที่ 16 ความสัมพันธ์ระหว่างความยาว (L) กับสัดส่วนของการเจริญพันธุ์จาก Logistic equation ของปลาสีกุนบั้งเพศผู้ (P) ปี 2538

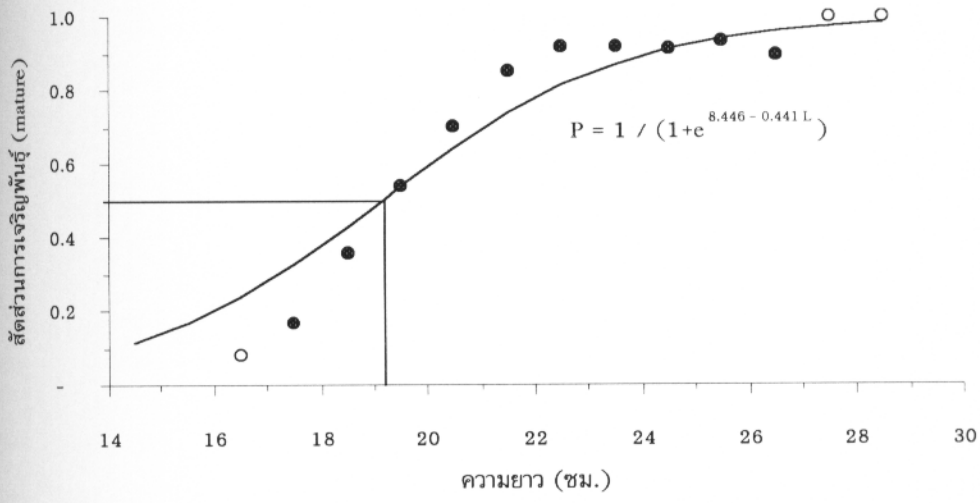

● ค่าที่ใช้คำนวณหาสมการความสัมพันธ์ o ค่าที่ไม่ใช้ในการคำนวณ

รูปที่ 17 ความสัมพันธ์ระหว่างความยาว (L) กับสัดส่วนของการเจริญพันธุ์จาก Logistic equation ของปลาสีกุนบั้งเพศผู้ (P) ปี 2539

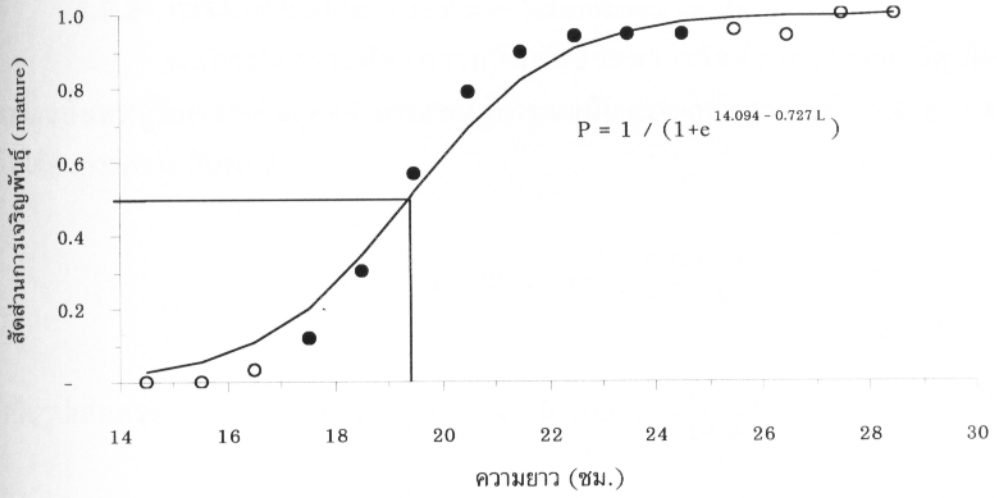

● ค่าที่ใช้คำนวณหาสมการความสัมพันธ์ o ค่าที่ไม่ใช้ในการคำนวณ

รูปที่ 18 ความสัมพันธ์ระหว่างความยาว (L) กับสัดส่วนของการเจริญพันธุ์จาก Logistic equation ของปลาสีกุนบั้งเพศผู้ (P) โดยรวมข้อมูลในปี 2538-2539

3.2.2 การวิเคราะห์โดยใช้ Johnson-Schumacher function

ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนของการเจริญพันธุ์ของปลาสีกุนบั้งเพศผู้วัยเจริญพันธุ์ต่อจำนวนเพศผู้ทั้งหมดกับขนาดความยาวในปี 2538 (ตารางที่ 20) ได้สมการความสัมพันธ์

$$P = 1.132 \times \exp\left[\frac{-0.905}{L-17.9}\right]$$

หรือในรูปเส้นตรง $$\ln P = 0.124 - 0.905\left[\frac{1}{L-17.9}\right]$$

ค่าความยาว (Lx) ที่ 17.9 เซนติเมตรนี้ จะเป็นค่าความยาวแรกของปลาสีกุนบั้งที่เริ่มมีการพัฒนาสู่ขั้นเจริญพันธุ์ ซึ่งจะให้ผลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.994 เมื่อทำการทดสอบจะได้ค่า t เท่ากับ 27.263 มากกว่าค่า t ในตารางที่ $P<0.001$ ซึ่งเท่ากับ 4.78 เมื่อแทนค่าความยาว (L) ในสมการจะได้เส้นโค้งแสดงความสัมพันธ์ดังรูปที่ 19 และจะได้ค่าความยาวแรกเริ่มวัยเจริญพันธุ์ที่ค่าสัดส่วนของการเจริญพันธุ์เท่ากับ 0.5 ซึ่งจะเป็นความยาวแรกเริ่มโดยเฉลี่ย (L_{50}) เท่ากับ 19.0 เซนติเมตร

ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนการเจริญพันธุ์ของปลาสีกุนบั้งเพศผู้วัยเจริญพันธุ์ต่อจำนวนเพศผู้ทั้งหมดกับขนาดความยาวในปี 2539 (ตารางที่ 21) ได้สมการความสัมพันธ์

$$P = 1.163 \times \exp\left[\frac{-1.675}{L-17.1}\right]$$

หรือในรูปเส้นตรง $$\ln P = 0.151-1.675\left[\frac{1}{L-17.1}\right]$$

ค่าความยาว (Lx) ที่ 17.1 เซนติเมตรนี้ จะเป็นค่าความยาวแรกของปลาสีกุนบั้งที่เริ่มมีการพัฒนาสู่ขั้นเจริญพันธุ์ ซึ่งจะให้ผลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.988 เมื่อทำการทดสอบจะได้ค่า t เท่ากับ 19.190 มากกว่าค่า t ในตารางที่ $P<0.001$ ซึ่งเท่ากับ 4.78 เมื่อแทนค่าความยาว (L) ในสมการจะได้เส้นโค้งแสดงความสัมพันธ์ ดังรูปที่ 20 และจะได้ค่าความยาวแรกเริ่มวัยเจริญพันธุ์ที่ค่าสัดส่วนของการเจริญพันธุ์เท่ากับ 0.5 ซึ่งจะเป็นความยาวแรกเริ่มโดยเฉลี่ย (L_{50}) เท่ากับ 19.1 เซนติเมตร

ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนการเจริญพันธุ์ของปลาสีกุนบั้ง เพศผู้วัยเจริญพันธุ์ต่อจำนวนเพศผู้ทั้งหมดกับขนาดความยาวจากข้อมูลโดยรวมของปี 2538 และ 2539 (ตารางที่ 22) ได้สมการความสัมพันธ์

$$P = 1.112 \times \exp\left[\frac{-1.047}{L-17.7}\right]$$

หรือในรูปเส้นตรง

$$\ln P = 0.106 - 1.047\left[\frac{1}{L-17.7}\right]$$

ค่าความยาว (Lx) ที่ 17.7 เซนติเมตรนี้ จะเป็นค่าความยาวแรกของปลาสีกุนบั้งที่เริ่มมีการพัฒนาสู่ขั้นเจริญพันธุ์ ซึ่งจะให้ผลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.993 เมื่อทำการทดสอบจะได้ค่า t เท่ากับ 25.221 มากกว่าค่า t ในตารางที่ $P<0.001$ ซึ่งเท่ากับ 4.78 เมื่อแทนค่าความยาว (L) ในสมการจะได้เส้นโค้งแสดงความสัมพันธ์ดังรูปที่ 21 และจะได้ค่าความยาวแรกเริ่มวัยเจริญพันธุ์ที่ค่าสัดส่วนของการเจริญพันธุ์เท่ากับ 0.5 ซึ่งจะเป็นความยาวแรกเริ่มโดยเฉลี่ย (L_{50}) เท่ากับ 19.0 เซนติเมตร

ตารางที่ 20 จำนวนปลาสีกุนบั้งเพศผู้ในระยะ immature และ mature ปี 2538 และผลวิเคราะห์สหสัมพันธ์เส้นตรงจาก Johnson-Schumacher function

ความยาว (L)	immature MI	mature MM	รวม MT	สัดส่วน mature P = MM/MT	X 1/(L-Lx)	Y ln(P)	Regression analysis	
13.5	1	-	1	-				
14.5	-	-	-					
15.5	9	-	9	-			n	11
16.5	57	-	57	-			Lx	17.9
17.5	213	15	228	0.066			mean X	0.386
18.5	381	128	509	0.251	1.667	-1.382	mean Y	-0.221
19.5	277	402	679	0.592	0.625	-0.524	r	0.994
20.5	99	677	776	0.872	0.385	-0.137	Slope (b)	-0.905
21.5	48	703	751	0.936	0.278	-0.066	Intercept, ln(a)	0.124
22.5	24	561	585	0.959	0.217	-0.042	a	1.132
23.5	8	394	402	0.980	0.179	-0.020	t-test r	27.263
24.5	4	258	262	0.985	0.152	-0.015	L_{50}	19.0
25.5	2	99	101	0.980	0.132	-0.020		
26.5	-	25	25	1.000	0.116	0.000		
27.5	-	7	7	1.000	0.104	0.000		
28.5	-	2	2	1.000	0.094	0.000		
รวม	1,123	3,271	4,394					

ตารางที่ 21 จำนวนปลาสีกุนบั้งเพศผู้ในระยะ immature และ mature ปี 2539 และผลวิเคราะห์สหสัมพันธ์เส้นตรงจาก Johnson-Schumacher function

ความยาว (L)	immature MI	mature MM	รวม MT	สัดส่วน mature P = MM/MT	X 1/(L-Lx)	Y ln(P)	Regression analysis	
13.5	-	-		-				
14.5	1	-	1	-				
15.5	5	-	5	-			n	11
16.5	33	3	36	0.083			Lx	17.1
17.5	186	38	224	0.170			mean X	0.245
18.5	349	193	542	0.356	0.714	-1.033	mean Y	-0.259
19.5	288	339	627	0.541	0.417	-0.614	r	0.988
20.5	209	492	701	0.702	0.294	-0.354	Slope (b)	-1.675
21.5	96	557	653	0.853	0.227	-0.159	Intercept, ln(a)	0.151
22.5	54	624	678	0.920	0.185	-0.083	a	1.163
23.5	42	482	524	0.920	0.156	-0.083	t-test r	19.190
24.5	25	268	293	0.915	0.135	-0.089	L_{50}	19.1
25.5	8	112	120	0.933	0.119	-0.069		
26.5	4	35	39	0.897	0.106	-0.109		
27.5	-	11	11	1.000	0.096	0.000		
28.5	-	1	1	1.000	0.088	0.000		
รวม	1,300	3,155	4,455					

ตารางที่ 22 จำนวนปลาสีกุนบั้งเพศผู้ในระยะ immature และ mature ในปี 2538-2539 และผลวิเคราะห์สหสัมพันธ์เส้นตรงจาก Johnson-Schumacher function

ความยาว (L)	immature MI	mature MM	รวม MT	สัดส่วน mature P = MM/MT	X 1/(L-Lx)	Y ln(P)	Regression analysis	
13.5	1	-	1					
14.5	1	-	1	-				
15.5	14	-	14	-			n	11
16.5	90	3	93	0.032			Lx	17.7
17.5	399	53	452	0.117		-2.146	mean X	0.330
18.5	730	321	1,051	0.305	1.250	-1.187	mean Y	-0.238
19.5	565	741	1,306	0.567	0.556	-0.567	r	0.993
20.5	308	1,169	1,477	0.791	0.357	-0.234	Slope (b)	-1.047
21.5	144	1,260	1,404	0.897	0.263	-0.109	Intercept, ln(a)	0.106
22.5	78	1,185	1,263	0.938	0.208	-0.064	a	1.112
23.5	50	876	926	0.946	0.172	-0.056	t-test r	25.221
24.5	29	526	555	0.948	0.147	-0.053	L_{50}	19.0
25.5	10	211	221	0.955	0.128	-0.046		
26.5	4	60	64	0.938	0.114	-0.064		
27.5	-	18	18	1.000	0.102	0.000		
28.5	-	3	3	1.000	0.093	0.000		
รวม	2,423	6,426	8,849					

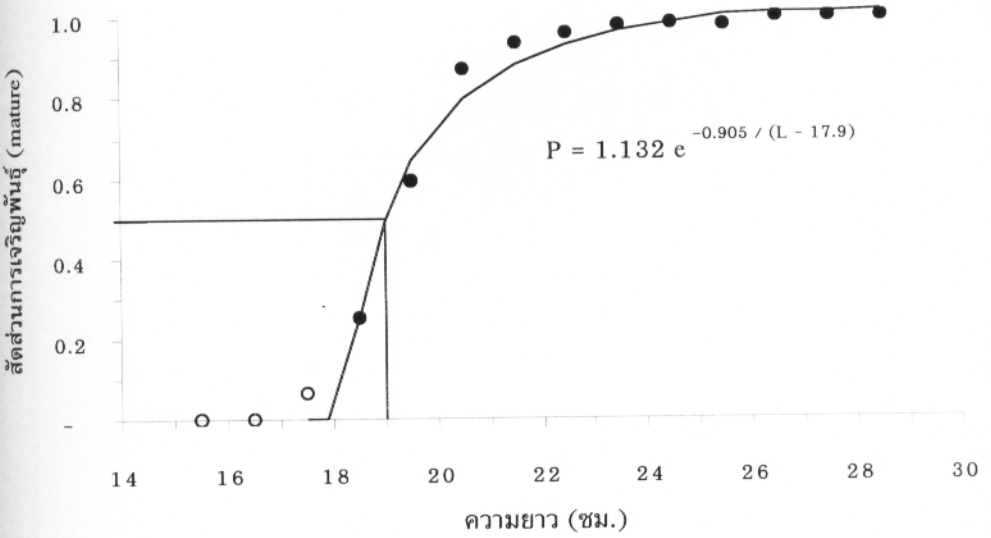

● ค่าที่ใช้คำนวณหาสมการความสัมพันธ์ o ค่าที่ไม่ใช้ในการคำนวณ

รูปที่ 19 ความสัมพันธ์ระหว่างความยาว (L) กับสัดส่วนของการเจริญพันธุ์จาก Johnson–Schumacher function ของปลาสีกุนบั้งเพศผู้ (P) ปี 2538

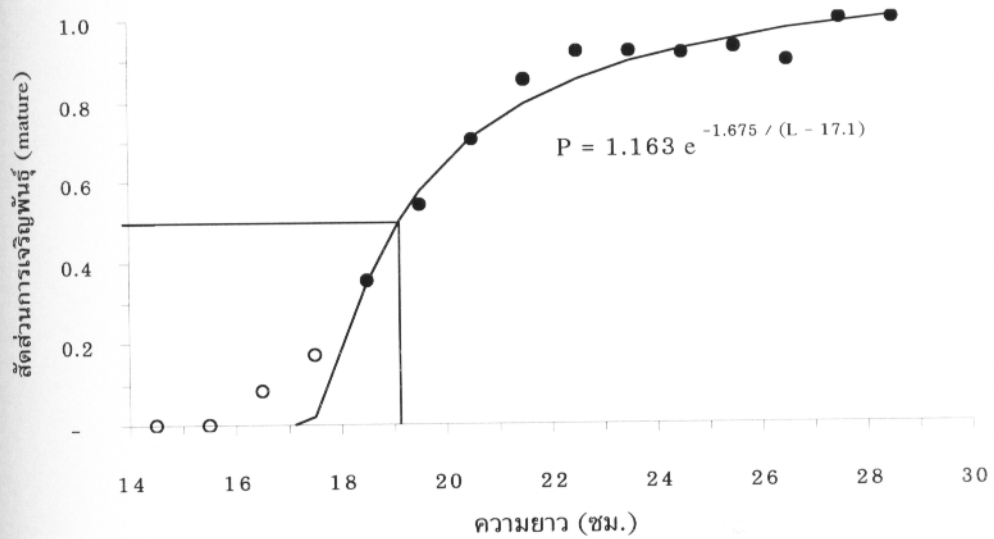

● ค่าที่ใช้คำนวณหาสมการความสัมพันธ์ o ค่าที่ไม่ใช้ในการคำนวณ

รูปที่ 20 ความสัมพันธ์ระหว่างความยาว (L) กับสัดส่วนของการเจริญพันธุ์จาก Johnson–Schumacher function ของปลาสีกุนบั้งเพศผู้ (P) ปี 2539

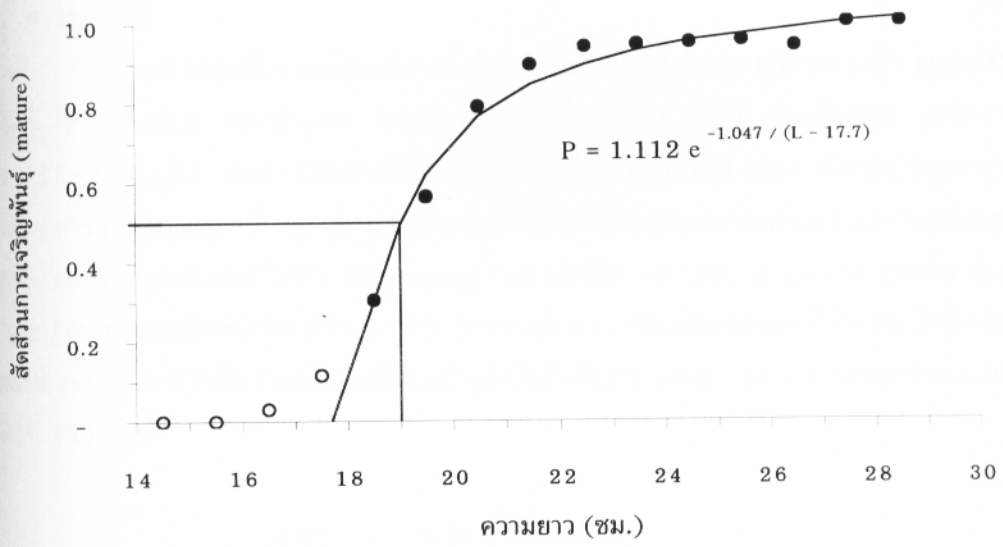

● ค่าที่ใช้คำนวณหาสมการความสัมพันธ์ o ค่าที่ไม่ใช้ในการคำนวณ

รูปที่ 21 ความสัมพันธ์ระหว่างความยาว (L) กับสัดส่วนของการเจริญพันธุ์จาก Johnson-Schumacher function ของปลาสีกุนบั้งเพศผู้ (P) โดยรวมข้อมูลในปี 2538-2539

4. ความดกไข่

จากการสุ่มตัวอย่างปลาสีกุนบั้งวัยเจริญพันธุ์เพศเมียจำนวน 207 ตัว ขนาดความยาวตั้งแต่ 19.2-26.8 เซนติเมตร โดยความยาวเฉลี่ยเท่ากับ 23.1 เซนติเมตร พบความดกไข่ 11,115-254,154 ฟอง ความดกไข่โดยเฉลี่ยเท่ากับ 70,018.3 ฟอง เมื่อนำข้อมูลความดกไข่ที่ได้ (ตารางภาคผนวกที่ 2) มาหาความสัมพันธ์ระหว่างความดกไข่กับความยาวปลายหาง โดยการวิเคราะห์เส้นถดถอย ได้ค่า Y-intercept (a) เท่ากับ -9.212, slope (b) เท่ากับ 6.42 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.753 (ตารางที่ 23) ซึ่งเมื่อทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยใช้ t-test พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง ($P<0.001$) ตามสมการความสัมพันธ์ (รูปที่ 22) ดังนี้

$$\ln Fc = -9.212 + 6.42 \ln L$$

จะได้

$$Fc = 0.0000998\ L^{6.42}$$

เมื่อ

Fc = ความดกไข่

L = ความยาวปลายหาง

ตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์เส้นถดถอยในการหาความสัมพันธ์ระหว่างความดกไข่ (Fc) กับขนาดความยาว (L) และ ค่า t-test ของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)

จำนวน (ตัว)	ความยาวเฉลี่ย (ซม.)	ความดกไข่เฉลี่ย	intercept	slope	r	t-test ของ r	ค่า $t_{0.9995,\ 205}$
207	23.1	70,018.3	-9.212	6.42	0.753	16.613	3.29

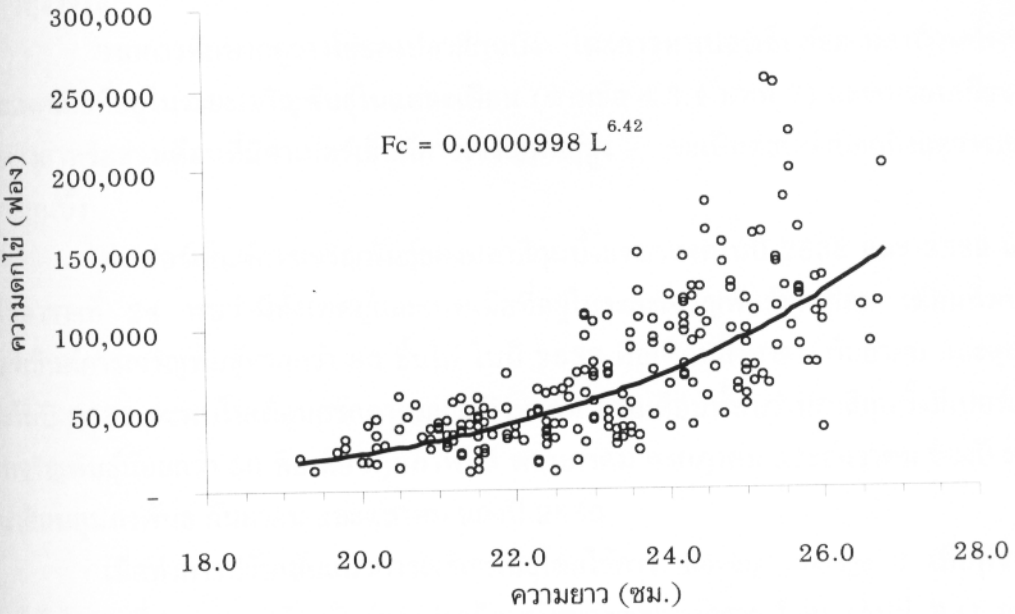

รูปที่ 22 ความสัมพันธ์ระหว่างความดกไข่ (Fc) กับขนาดความยาว (L) ของปลาสีกุนบั้ง

5. ฤดูวางไข่

จากการศึกษาฤดูวางไข่ของปลาสีกุนบั้ง โดยการหาเปอร์เซ็นต์ของปลาสีกุนบั้งเพศผู้และเพศเมียที่อยู่ในระยะเจริญพันธุ์ในแต่ละเดือน (ตามข้อ 4.3.4 บทที่ 2) และเปรียบเทียบตามระยะเวลาหรือช่วงเดือนที่มีค่าเปอร์เซ็นต์การเจริญพันธุ์สูง จะเป็นดัชนีบ่งบอกถึงฤดูวางไข่ของปลาสีกุนบั้ง

ค่าเปอร์เซ็นต์การเจริญพันธุ์ของปลาสีกุนบั้งแต่ละเพศในปี 2538 และ 2539 แสดงไว้ในตารางที่ 24 พบว่ามีทั้งเพศผู้และเพศเมียที่อยู่ในระยะเจริญพันธุ์ทุกเดือน เดือนที่พบว่ามีเปอร์เซ็นต์การเจริญพันธุ์มากกว่า 80 ขึ้นไป ในปี 2538 คือเดือนสิงหาคม กันยายน และตุลาคม และในปี 2539 จะพบในเดือนกรกฎาคมและสิงหาคม ส่วนเดือนที่พบว่าปลาสีกุนบั้งมีเปอร์เซ็นต์การเจริญพันธุ์น้อยกว่า 50 คือเดือนกุมภาพันธ์ พฤษภาคม กรกฎาคม และธันวาคม ของปี 2538 และเดือนกุมภาพันธ์ กันยายน และตุลาคม ของปี 2539

เมื่อทำการปรับเส้นแนวการเจริญพันธุ์โดยใช้การ moving average 3 เพื่อพิจารณาแนวโน้มโดยเฉลี่ยของการเจริญพันธุ์ของปลาสีกุนบั้งตามระยะเวลารายเดือน (รูปที่ 23) จะเห็นได้ว่ามีระยะของการเจริญพันธุ์ซึ่งจะเป็นดัชนีบ่งบอกถึงแนวโน้มของฤดูวางไข่เป็น 3 ระยะคือในช่วงเดือนกุมภาพันธ์–พฤษภาคม ของปี 2538 จะมีแนวโน้มของการเจริญพันธุ์โดยเฉลี่ย 63.8–67.7 เปอร์เซ็นต์ โดยที่มีค่าสูงสุดของช่วงนี้ในเดือนเมษายน ขณะที่ระยะต่อมาจะพบในช่วงเดือนสิงหาคม–พฤศจิกายน ของปี 2538 จะมีแนวโน้มของการเจริญพันธุ์เฉลี่ย 68.4–90.7 เปอร์เซ็นต์ และเป็นช่วงที่มีเปอร์เซ็นต์การเจริญพันธุ์สูงกว่าในช่วงอื่น ๆ โดยที่มีค่าสูงมากในเดือนกันยายน–ตุลาคม และอีกระยะหนึ่งมีแนวโน้มของการเจริญพันธุ์สูงเช่นเดียวกันคือในช่วงเดือนมิถุนายน–กรกฎาคม ของปี 2539 จะมีแนวโน้มของการเจริญพันธุ์เฉลี่ย 74.9–89.6 เปอร์เซ็นต์ โดยมีค่าสูงสุดในเดือนกรกฎาคม

ตารางที่ 24 จำนวนผลจับ และเปอร์เซ็นต์การเจริญพันธุ์ของปลาสีกุนบั้งเพศเมีย เพศผู้ จำแนกตามการเจริญพันธุ์ของปี 2538 และปี 2539

เดือน	เพศเมีย		เพศผู้		เปอร์เซ็นต์การเจริญพันธุ์		
	ไม่เจริญพันธุ์	เจริญพันธุ์	ไม่เจริญพันธุ์	เจริญพันธุ์	เพศเมีย	เพศผู้	average 3
ปี 2538							
มกราคม	241,966	704,615	193,928	879,876	74.44	81.94	-
กุมภาพันธ์	99,140	67,273	120,384	74,355	40.43	38.18	63.83
มีนาคม	1,354,051	2,664,967	695,899	3,109,270	66.31	81.71	65.87
เมษายน	146,201	552,052	68,716	585,745	79.06	89.50	67.67
พฤษภาคม	270,168	201,557	311,808	273,335	42.73	46.71	64.64
มิถุนายน	12,042	12,435	5,236	19,765	50.80	79.06	46.15
กรกฎาคม	151,462	34,234	145,145	93,538	18.44	39.19	59.21
สิงหาคม	223,165	944,155	160,630	1,062,200	80.88	86.86	68.38
กันยายน	68,155	408,932	3,408	424,267	85.71	99.20	89.94
ตุลาคม	56,505	650,089	29,865	567,259	92.00	95.00	90.71
พฤศจิกายน	661	2,373	195	3,112	78.21	94.10	68.90
ธันวาคม	50,983	16,588	42,889	17,991	24.55	29.55	52.87
ปี 2539							
มกราคม	273,769	135,049	181,670	248,652	33.03	57.78	27.16
กุมภาพันธ์	823,260	61,347	649,330	80,919	6.93	11.08	38.52
มีนาคม	902,407	560,467	303,514	1,588,980	38.31	83.96	42.90
เมษายน	198,108	195,861	143,356	296,286	49.71	67.39	54.15
พฤษภาคม	204,795	206,949	288,425	156,933	50.26	35.24	61.92
มิถุนายน	67,979	169,948	6,101	234,441	71.43	97.46	74.86
กรกฎาคม	19,362	434,265	4,149	432,882	95.73	99.05	89.63
สิงหาคม	77,755	368,916	37,436	404,469	82.59	91.53	83.62
กันยายน	-	-	11,863	11,493	-	49.21	58.12
ตุลาคม	94,079	81,700	122,550	32,185	46.48	20.80	52.10
พฤศจิกายน	49,674	134,660	48,477	118,501	73.05	70.97	50.71
ธันวาคม	236,144	142,966	209,778	259,222	37.71	55.27	-

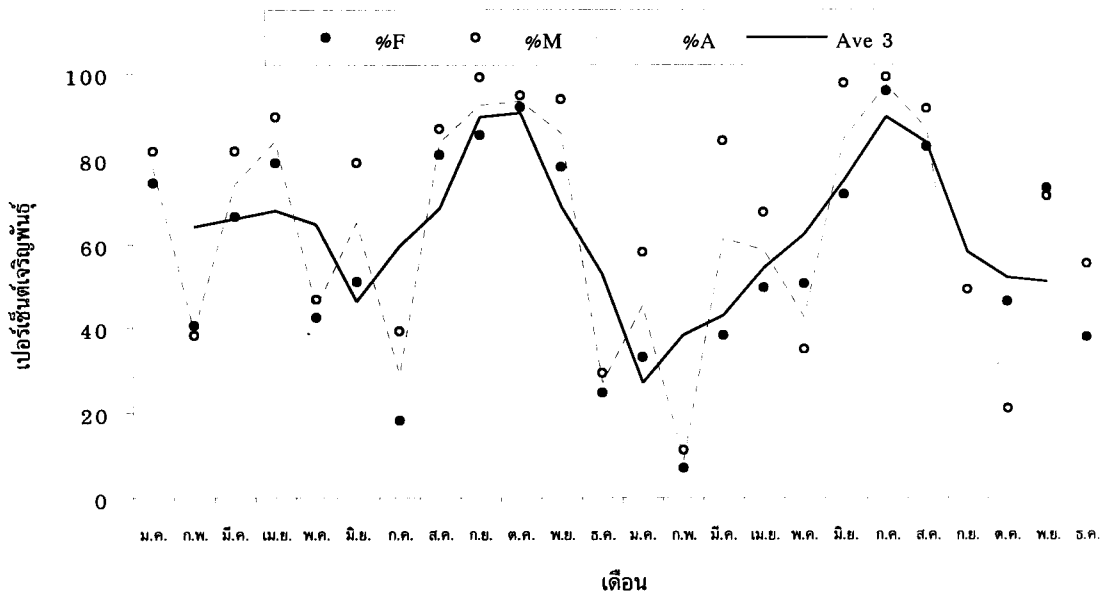

รูปที่ 23 เปอร์เซ็นต์การเจริญพันธุ์ของปลาสีกุนบั้งเพศเมีย (%F) เพศผู้ (%M) ค่าเฉลี่ยระหว่างเปอร์เซ็นต์การเจริญพันธุ์ของปลาเพศเมียและเพศผู้ (%A) และ ค่า moving average 3 (Ave 3) ของปี 2538 และ 2539

6. ประมาณค่าพารามิเตอร์การเติบโต

การวิเคราะห์เพื่อจำแนกกลุ่มและหาค่าความยาวเฉลี่ยของปลาสีกุนบั้งรุ่นต่างๆ ที่เป็นองค์ประกอบอยู่ในแต่ละเดือนตั้งแต่มกราคม 2538-ธันวาคม 2539 ข้อมูลการกระจายความถี่ขนาดความยาวที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างในแต่ละเดือน (ตารางที่ 3 และ 4) มีความยาวอยู่ในช่วง 4.5-27.5 เซนติเมตร ผลการจำแนกกลุ่มอายุของปลาสีกุนบั้งของแต่ละเดือน พบว่ามี 1-3 กลุ่มด้วยกันเป็นองค์ประกอบอยู่ในแต่ละเดือน พบว่ามีกลุ่มความยาวเล็กสุดความยาวเฉลี่ย 6.53 เซนติเมตร ในเดือนตุลาคม 2538 และกลุ่มความยาวขนาดใหญ่สุดความยาวเฉลี่ย 23.42 เซนติเมตร ในเดือนธันวาคม 2539 จากการจำแนกกลุ่มของปลาสีกุนบั้งรุ่นต่างๆ พบเดือนที่จำแนกได้เพียงกลุ่มเดียวเพียงเดือนเดียวคือ เดือนกุมภาพันธ์ 2538 จำแนกได้ 2 กลุ่ม มี 13 เดือน และจำแนกได้ 3 กลุ่ม มี 10 เดือน (รูปที่ 24) และพบกลุ่มปลาขนาดเล็กความยาวต่ำกว่า 10 เซนติเมตร ในเดือนสิงหาคม-พฤศจิกายน 2538 และเดือนกันยายน 2539 (ตารางผนวกที่ 5)

จากการสร้างแผนภูมิของค่าความยาวเฉลี่ย (รูปที่ 24) และติดตามการเพิ่มขึ้นของความยาวจากกลุ่มความยาวเล็กสุดและเชื่อมโยงต่อเนื่องกันได้มากที่สุดเป็นแนวโน้มเส้นโค้งการเติบโตตั้งแต่เดือนตุลาคม 2538 ขนาดความยาว 6.53 เซนติเมตร ถึงเดือนสิงหาคม 2539 ที่ความยาว 22.71 เซนติเมตร (รุ่น C) และทำให้สามารถกำหนดผลต่างของอายุที่เพิ่มขึ้น เมื่อความยาวเพิ่มขึ้นได้ (ตารางที่ 25) เมื่อนำข้อมูลผลต่างของอายุและความยาวนี้มาวิเคราะห์โดยวิธีของ Gulland และ Holt (1959, อ้างโดย Sparre and Venema, 1992) ได้ค่าความยาวสูงสุด (L_∞) เท่ากับ 27.1 เซนติเมตร และสัมประสิทธิ์การเติบโต (K) เท่ากับ 0.179 ต่อเดือน หรือ 2.15 ต่อปี (ตารางที่ 26) โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.835 ที่ $P<0.05$ (รูปที่ 25) และจะมีแนวเส้นโค้งการเติบโต ตามสมการของ von Bertalanffy (Sparre and Venema, 1992) โดยสมมุติอายุเมื่อความยาวเท่ากับศูนย์มีค่าเท่ากับ 0 (รูปที่ 26) จะพบว่าอายุของกลุ่มปลาสีกุนบั้งความยาว 6.53 เซนติเมตร ที่เข้ามาทดแทนและเริ่มถูกจับในเดือนตุลาคมนี้ จะมาจากปลาสีกุนบั้งที่วางไข่ประมาณเดือนสิงหาคม ดังนั้นที่ความยาว 6.53 เซนติเมตร ที่พบในเดือนตุลาคมจะมีอายุประมาณ 2 เดือน

นำค่าความยาวสูงสุดและค่าความยาวตามแนวเส้นโค้งการเติบโตที่เชื่อมโยงได้ต่อเนื่องในตารางที่ 25 นี้ โดยที่กลุ่มความยาวแรก 6.53 เซนติเมตร ให้มีค่าอายุเท่ากับ 2 เดือน (ตารางที่ 27) นำมาวิเคราะห์หาค่าอายุเมื่อความยาวเท่ากับศูนย์ตามสมการของ von Bertalanffy (Sparre and Venema, 1992) ได้ค่าอายุเมื่อความยาวเท่ากับศูนย์ (t_0) เท่ากับ -0.044 เดือน หรือ -0.0037 ปี และจะได้ค่าสัมประสิทธิ์การเติบโตเท่ากับ 0.159 ต่อเดือน หรือ 1.91 ต่อปี (ตารางที่ 28) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.989 (รูปที่ 27) ทำให้ได้ความสัมพันธ์ระหว่างอายุและความยาวของปลาสีกุนบั้งจากการศึกษาในครั้งนี้ ดังในรูปที่ 28 แสดงเส้นโค้ง

การเติบโตตามความสัมพันธ์ระหว่างอายุ (t) กับขนาดความยาว (L) และในรูปที่ 29 แสดงแนวเส้นโค้งการเติบโตของปลาสีกุนบั้งกลุ่มรุ่นที่วางไข่ในเดือนสิงหาคม

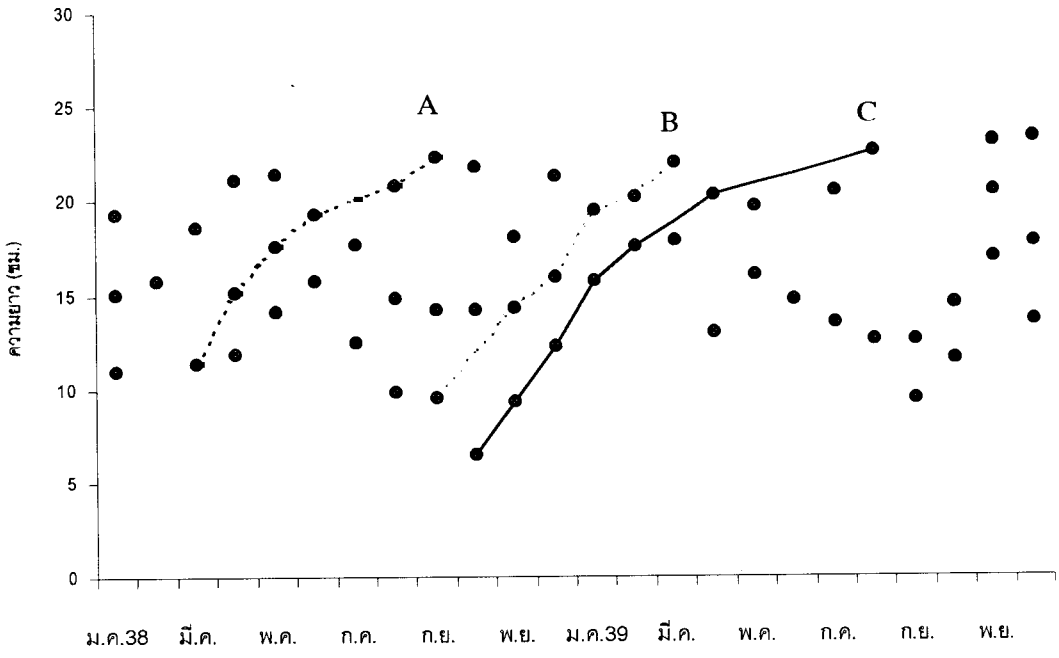

รูปที่ 24 ความยาวเฉลี่ยของกลุ่มรุ่นต่าง ๆ ของปลาสีกุนบั้งในแต่ละเดือน ที่จำแนกตามวิธีของ Bhattacharya (1967) และแนวเส้นโค้งการเติบโตของปลาสีกุนบั้งกลุ่มอายุ (รุ่น) เดียวกัน (กลุ่มปลารุ่น A, B และ C)

ในส่วนแนวโน้มการเติบโตของปลาสีกุนบั้งรุ่น A และ B (รูปที่ 24) เมื่อนำมาวิเคราะห์โดยวิธีเดียวกัน ปลารุ่น A จะได้ค่าความยาวสูงสุดเท่ากับ 22.1 เซนติเมตร และค่าสัมประสิทธิ์การเติบโตเท่ากับ 0.427 ต่อเดือน ปลารุ่น B จะได้ค่าความยาวสูงสุดเท่ากับ 40.7 เซนติเมตร และค่าสัมประสิทธิ์การเติบโตเท่ากับ 0.086 ต่อเดือน ซึ่งความยาวสูงสุดของปลารุ่น A และ B นี้ มีค่าต่ำกว่าและสูงกว่าขนาดความยาวสูงสุดของปลาสีกุนบั้งที่พบจากการสุ่มตัวอย่างในครั้งนี้อยู่มาก (27.5 เซนติเมตร) ดังนั้นผลการวิเคราะห์ที่ได้จากปลารุ่น C จึงเหมาะสมกว่าปลารุ่น A และ B

ตารางที่ 25 ขนาดความยาวเฉลี่ย (เซนติเมตร) ในเดือนที่ใช้สำหรับหาค่าความยาวสูงสุดและสัมประสิทธิ์การเติบโตของปลาสีกุนบั้งกลุ่มอายุตามแนวเส้น C ในรูปที่ 24

ปี	เดือน	ความยาว	Δt	ΔL	ความยาวเฉลี่ย	$\Delta L/\Delta t$
	t	L			X	Y
2538	ต.ค.38	6.53	1	2.78	7.920	2.780
	พ.ย.	9.31	1	3.05	10.835	3.050
	ธ.ค.	12.35	1	3.41	14.065	3.410
2539	ม.ค.39	15.77	1	1.80	16.670	1.800
	ก.พ.	17.57	2	2.74	18.940	1.370
	เม.ย.	20.30	4	2.39	21.505	0.598
	ส.ค.	22.71	-	-	-	-

ตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์ค่าความยาวสูงสุด (L_∞) และสัมประสิทธิ์การเติบโต (K) จากตารางที่ 25

n	r	slope b	intercept a	L_∞ (ซม.)	K (เดือน)	K (ปี)
6	0.835	-0.179	4.852	27.1	0.179	2.15

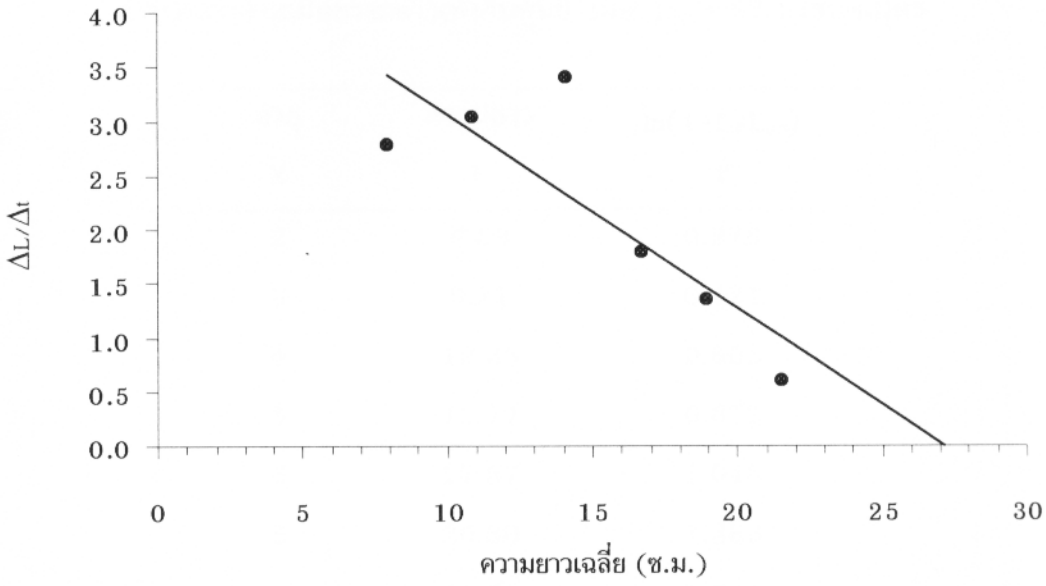

รูปที่ 25 เส้นตรงแสดงความสัมพันธ์จากข้อมูลตารางที่ 23 โดยวิธีของ Gulland และ Holt (1959, อ้างโดย Sparre and Venema, 1992)

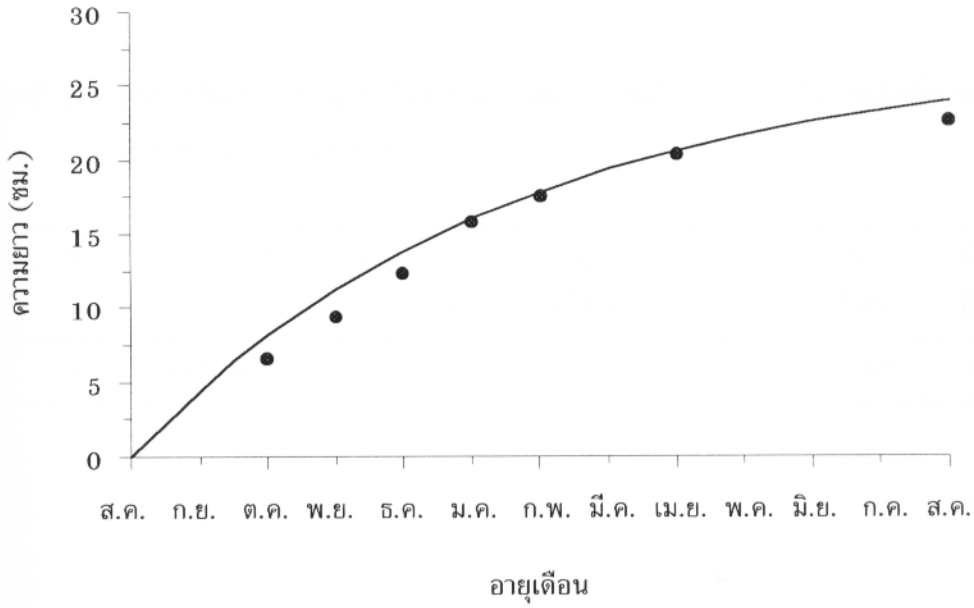

รูปที่ 26 เดือน (t) กับความยาว (L) จากตารางที่ 25 และแนวเส้นการเติบโตของปลาสีกุนบั้ง ตามสมการการเติบโตของ von Bertalanffy เมื่อ L_∞ = 27.1 เซนติเมตร K = 0.179 ต่อเดือน โดยสมมุติ t_0 = 0

ตารางที่ 27 อายุ (เดือน) และความยาว (เซนติเมตร) โดยประมาณค่าอายุจากรูปที่ 26 สำหรับคำนวณค่าอายุเมื่อความยาวเท่ากับศูนย์ เมื่อ L_{∞} = 27.1 เซนติเมตร

อายุ X	ความยาว L	$\ln(1-L/L_{\infty})$ Y
2	6.53	0.276
3	9.31	0.421
4	12.35	0.608
5	15.77	0.872
6	17.57	1.045
8	20.30	1.383
12	22.71	1.820

ตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์ค่าอายุเมื่อความยาวเท่ากับศูนย์ (t_0) และสัมประสิทธิ์การเติบโต (K) จากข้อมูลในตารางที่ 27

n	r	b	a	L_{∞} (ซม.)	t_0 (เดือน)	t_0 (ปี)	K (เดือน)	K (ปี)
6	0.989	0.159	0.007	27.1	-0.044	-0.0037	0.159	1.91

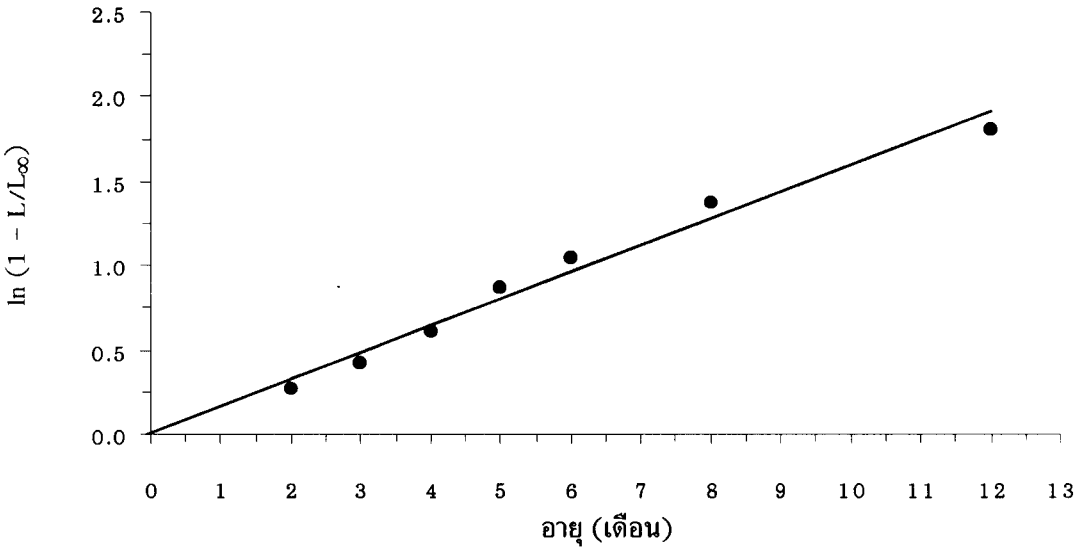

รูปที่ 27 เส้นตรงแสดงความสัมพันธ์จากข้อมูลตารางที่ 27 การวิเคราะห์ค่าอายุเมื่อความยาวเท่ากับศูนย์ จากข้อมูลตารางที่ 27 โดยวิธีของ von Bertalanffy (1934, อ้างโดย Sparre and Venema, 1992)

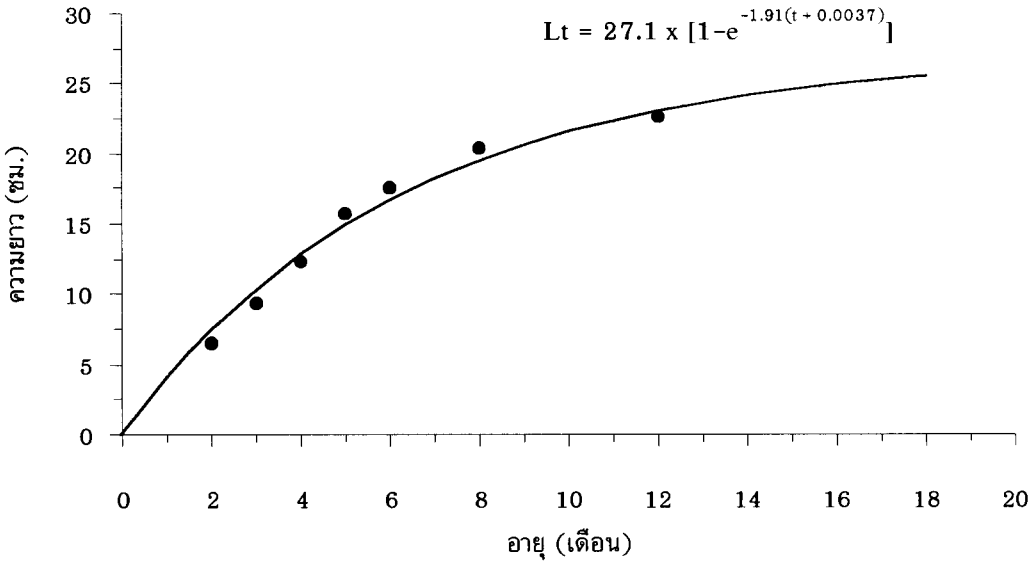

รูปที่ 28 อายุ (t) และความยาว (L) ของปลาสีกุนบั้งตามสมการการเติบโต

$L_t = 27.1 \times [1 - \exp(-1.91(t + 0.0037))]$

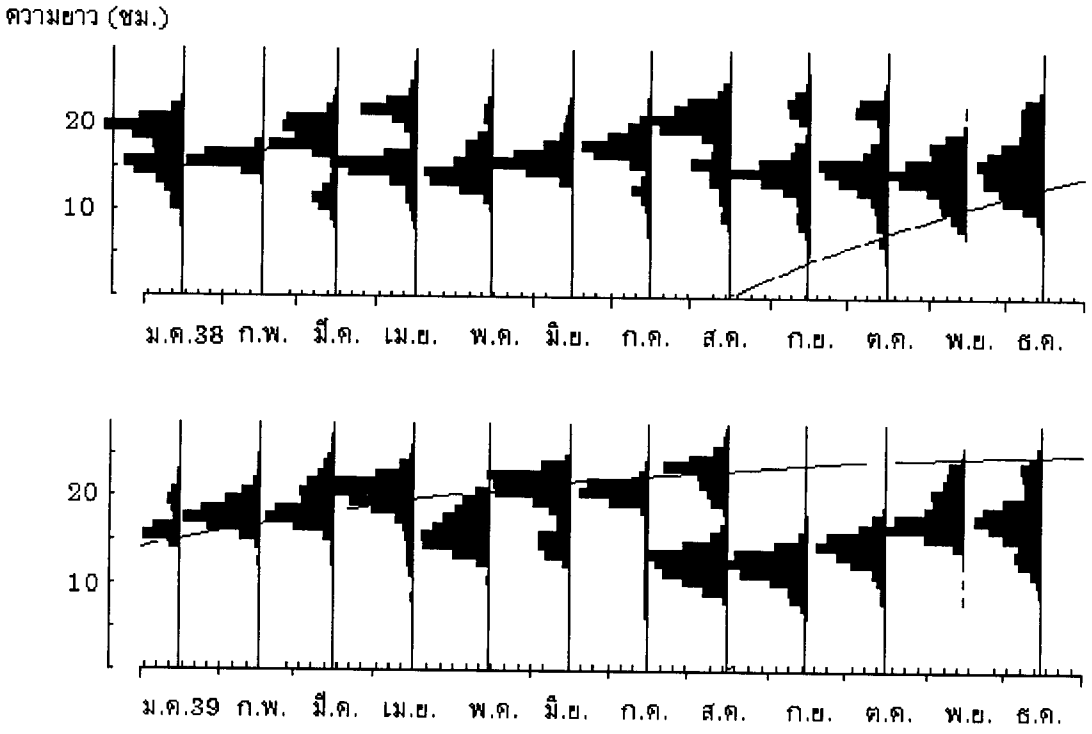

รูปที่ 29 การกระจายความถี่ขนาดความยาวของปลาสีกุนบั้งในแต่ละเดือนของปี 2538 และ 2539 และเส้นโค้งการเติบโตตามสมการของ von Bertalanffy เมื่อ L_∞ = 27.1 เซนติเมตร K = 1.91 ต่อปี และ t_0 = -0.0037 ปี

7. ประมาณค่าพารามิเตอร์การตาย

ผลจับของปลาสีกุนบั้งในปี 2538-2539 (รูปที่ 30) พบว่าขนาดความยาวที่ถูกจับในรอบปี 2538 มีขนาดความยาว 4.5-26.5 เซนติเมตร ถูกจับมากที่ช่วงความยาว 15-16 เซนติเมตร ได้จำนวนประมาณ 9 ล้านตัว ส่วนในปี 2539 ขนาดความยาวของปลาสีกุนบั้งที่ถูกนำขึ้นมาใช้ประโยชน์มีขนาดความยาวอยู่ระหว่าง 6.5-27.5 เซนติเมตร และถูกจับขึ้นมาใช้ประโยชน์มากที่สุดที่ช่วงความยาว 13-14 เซนติเมตร จับได้จำนวนประมาณ 6 ล้านตัว โดยปลาสีกุนบั้งที่มีขนาดความยาว 18.5-21.5 เซนติเมตร ถูกนำขึ้นมาใช้ประโยชน์ในปี 2538 มากกว่าปี 2539

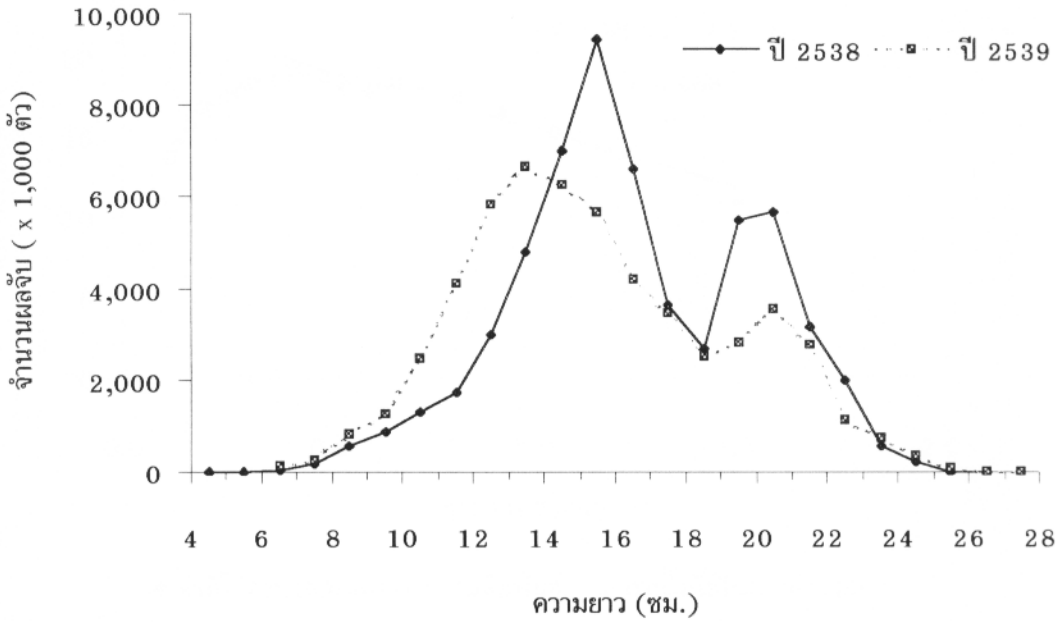

รูปที่ 30 จำนวนผลจับปลาสีกุนบั้งจากเรือประมงอวนล้อมจับในปี 2538 และ 2539 ในอ่าวไทยตอนล่าง

การประมาณค่าสัมประสิทธิ์การตายรวมซึ่งได้จากการใช้ข้อมูลจำนวนผลจับในแต่ละช่วงความยาวของปลาสีกุนบั้งโดยรวมในรอบปี มาวิเคราะห์โดยวิธี Length converted catch curve (Sparre and Venema, 1992) โดยใช้ค่า L_∞ เท่ากับ 27.1 เซนติเมตร K เท่ากับ 1.91 ต่อปี และค่า t_0 เท่ากับ -0.0037 ปี จากตารางที่ 28

7.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปี 2538

ข้อมูลจำนวนผลจับของปลาสีกุนบั้งปี 2538 เป็นจำนวน 9,452,407 ตัว ขนาดความยาวที่ถูกจับสูงสุดอยู่ที่ช่วงความยาว 15-16 เซนติเมตร ซึ่งปลาสีกุนบั้งที่ขนาดความยาว 15 เซนติเมตร จะมีอายุ 0.418 ปี (ประมาณ 5 เดือน) นำค่าความยาวและจำนวนผลจับของแต่ละช่วงความยาวตั้งแต่ช่วงความยาว 16-17 เซนติเมตรขึ้นไป มาวิเคราะห์หาสัมประสิทธิ์การตายรวม ผลจากการวิเคราะห์ได้ค่าสัมประสิทธิ์การตายรวม (Z) เท่ากับ 7.22 ต่อปี (ตารางที่ 29) โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.966 โดยแสดงความสัมพันธ์ในรูปที่ 31

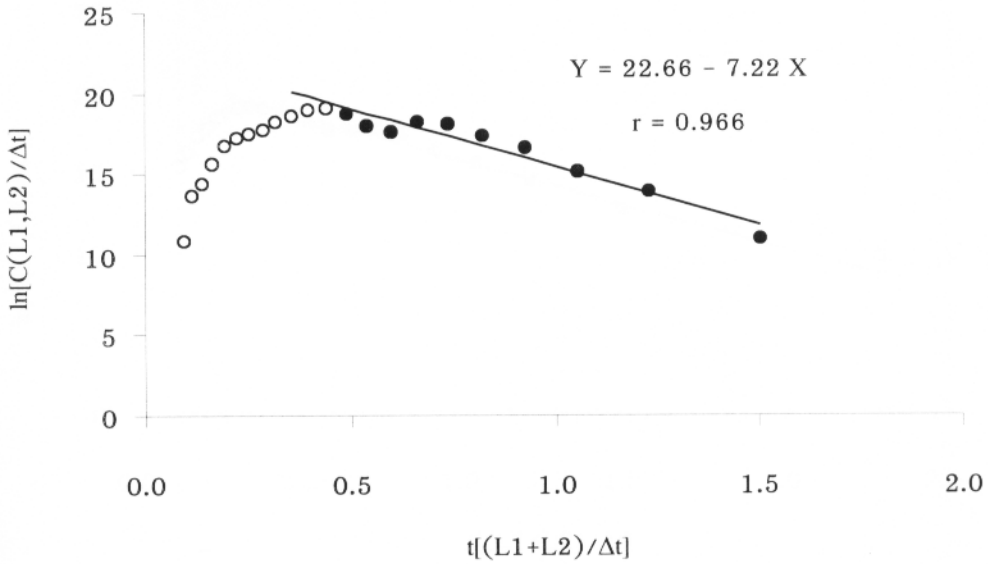

รูปที่ 31 ความสัมพันธ์ของสมการในการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การตายรวม (Z) ของปลาสีกุนบั้งปี 2538 โดยวิธี length converted catch curve (Sparre and Venema, 1992)

ในการประมาณค่าสัมประสิทธิ์การตายโดยธรรมชาติ ซึ่งได้จากการใช้สมการที่ได้จากการศึกษาของ Pauly (1983, อ้างโดย Sparre and Venema, 1992) โดยใช้ค่า L_∞ และค่า K ที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้จากตารางที่ 28 และค่าอุณหภูมิผิวน้ำเฉลี่ยในอ่าวไทยตอนล่างเท่ากับ 28.9°C คำนวณได้ค่าสัมประสิทธิ์การตายโดยธรรมชาติเท่ากับ 2.27 ทั้งนี้จะทำให้คำนวณได้ค่าสัมประสิทธิ์การตายโดยการประมงเท่ากับ 4.95 ต่อปี

7.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปี 2539

ข้อมูลจำนวนผลจับของปลาสีกุนบั้งปี 2539 เป็นจำนวน 6,673,367 ตัว ขนาดความยาวที่ถูกจับสูงสุดอยู่ที่ช่วงความยาว 13-14 เซนติเมตร นำค่าความยาวและจำนวนผลจับของแต่ละช่วงความยาวตั้งแต่ช่วงความยาว 14-15 เซนติเมตรขึ้นไป มาวิเคราะห์หาสัมประสิทธิ์การตายรวม ผลการวิเคราะห์ได้ค่าสัมประสิทธิ์การตายรวมเท่ากับ 5.50 ต่อปี (ตารางที่ 30) ที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.988 โดยแสดงความสัมพันธ์ในรูปที่ 32

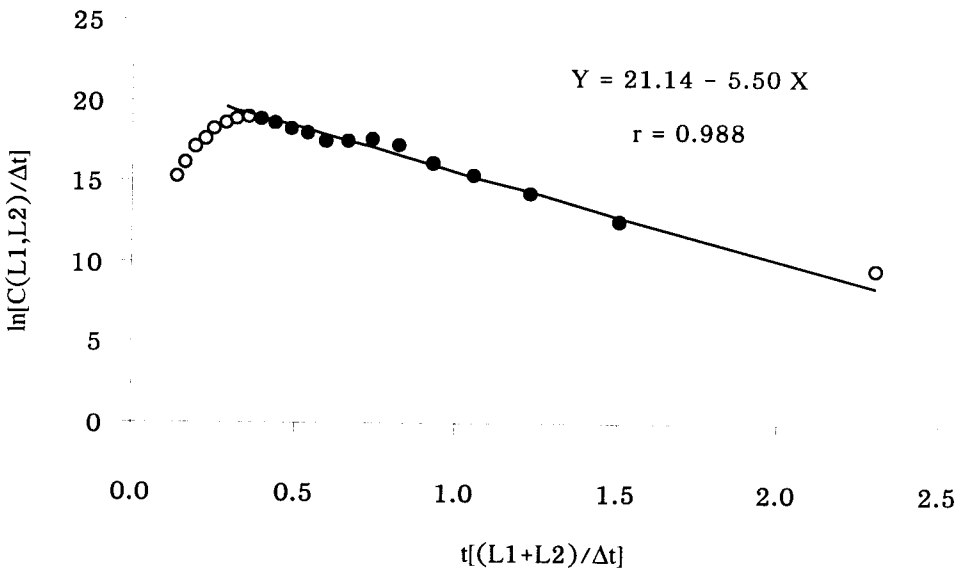

● ค่าที่ใช้คำนวณหาสมการความสัมพันธ์ o ค่าที่ไม่ใช้ในการคำนวณ

รูปที่ 32 ความสัมพันธ์ของสมการในการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การตายรวม (Z) ของปลาสีกุนบั้งปี 2539 โดยวิธี length converted catch curve (Sparre and Venema, 1992)

ในการประมาณค่าสัมประสิทธิ์การตายโดยธรรมชาติ โดยใช้ค่า L_∞ และค่า K จากตารางที่ 28 เช่นเดียวกัน และค่าอุณหภูมิผิวน้ำเฉลี่ยเท่ากับ 28.9°C ได้ค่าสัมประสิทธิ์การตายโดยธรรมชาติเท่ากับ 2.27 ทำให้ได้ค่าสัมประสิทธิ์การตายโดยการประมงเท่ากับ 3.23 ต่อปี

ตารางที่ 29 จำนวนผลจับตามขนาดความยาว (เซนติเมตร) ในรอบปี 2538 และการคำนวณหาสัมประสิทธิ์การตายรวม เมื่อ L_∞ = 27.1 เซนติเมตร K = 1.91 ต่อปี t_0 = -0.0037 ปี

ความยาว L1 - L2	ผลจับ (ตัว) C	อายุของ L1 t	Δt	t[(L1+L2)/2] X	ln[C(L1,L2)/Δt] Y	
4 - 5	1,228	0.080	0.023	0.092	10.885	
5 - 6	19,824	0.103	0.024	0.115	13.624	
6 - 7	47,020	0.127	0.026	0.140	14.408	
7 - 8	169,424	0.153	0.026	0.166	15.690	
8 - 9	573,170	0.179	0.029	0.194	16.799	
9 - 10	881,457	0.208	0.029	0.223	17.230	
10 - 11	1,302,765	0.237	0.032	0.253	17.522	
11 - 12	1,751,869	0.269	0.033	0.286	17.787	
12 - 13	2,994,710	0.302	0.036	0.320	18.237	
13 - 14	4,784,155	0.338	0.039	0.358	18.625	
14 - 15	7,017,822	0.377	0.041	0.398	18.958	
15 - 16	9,452,407	0.418	0.046	0.441	19.141	
16 - 17	6,612,132	0.464	0.049	0.489	18.720	ผลวิเคราะห์
17 - 18	3,617,895	0.513	0.055	0.541	18.002	เส้นถดถอย จาก
18 - 19	2,674,133	0.568	0.061	0.599	17.596	ค่า X, Y ในกรอบ
19 - 20	5,477,636	0.629	0.069	0.664	18.190	r = 0.966
20 - 21	5,672,387	0.698	0.079	0.738	18.089	b= -7.22
21 - 22	3,154,092	0.777	0.094	0.824	17.329	a = 22.66
22 - 23	2,010,490	0.871	0.114	0.928	16.685	z = -b = 7.22
23 - 24	542,909	0.985	0.146	1.058	15.129	
24 - 25	223,642	1.131	0.204	1.233	13.907	
25 - 26	19,563	1.335	0.339	1.505	10.963	
26 - 27	4,536	1.674				

ตารางที่ 30 จำนวนผลจับตามขนาดความยาว (เซนติเมตร) ในรอบปี 2539 และการคำนวณหาสัมประสิทธิ์การตายรวม เมื่อ L_{∞} = 27.1 เซนติเมตร K = 1.91 ต่อปี t_0 = -0.0037 ปี

ความยาว	ผลจับ (ตัว)	อายุของ L1	Δt	t[(L1+L2)/2]	ln[C(L1,L2)/Δt]	
L1 - L2	C	t		X	Y	
6 - 7	111,517	0.127	0.026	0.14	15.272	
7 - 8	269,061	0.153	0.026	0.166	16.152	
8 - 9	805,086	0.179	0.029	0.194	17.139	
9 - 10	1,252,167	0.208	0.029	0.223	17.581	
10 - 11	2,488,687	0.237	0.032	0.253	18.169	
11 - 12	4,107,863	0.269	0.033	0.286	18.640	
12 - 13	5,823,471	0.302	0.036	0.32	18.902	
13 - 14	6,673,367	0.338	0.039	0.358	18.958	
14 - 15	6,270,416	0.377	0.041	0.398	18.846	
15 - 16	5,678,504	0.418	0.046	0.441	18.631	ผลวิเคราะห์
16 - 17	4,193,697	0.464	0.049	0.489	18.265	เส้นถดถอย จาก
17 - 18	3,462,331	0.513	0.055	0.541	17.958	ค่า X, Y ในกรอบ
18 - 19	2,491,551	0.568	0.061	0.599	17.525	r = 0.988
19 - 20	2,813,009	0.629	0.069	0.664	17.523	b= -5.50
20 - 21	3,562,313	0.698	0.079	0.738	17.624	a = 21.14
21 - 22	2,791,405	0.777	0.094	0.824	17.207	z = -b = 5.50
22 - 23	1,119,291	0.871	0.114	0.928	16.100	
23 - 24	742,643	0.985	0.146	1.058	15.442	
24 - 25	327,535	1.131	0.204	1.233	14.289	
25 - 26	94,188	1.335	0.339	1.505	12.535	
26 - 27	19,219	1.674	1.255	2.302	9.637	
27 - 28	8,573	2.929				